DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 266. szám — 1940 november 22 péntek — Ára: 12 fillér

Magyarország csatlakozásának gyakorlati jelentőségét és vonzóerejét

fejtegeti az olasz és a német sajtó

Ujabb csatlakozások várhatók a négyhatalmi egyezményhez — Tuka szlovák miniszterelnököt Berlinbe hivta a német kormány, Antonescu megérkezett Németországba

Kormányzó Urunk táviratot intézett a német, olasz és japán államfőhöz

Anglia légi tábornagya olasz fogságba esett

Magyarországnak a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása alkalmából a Kormányzó úr őfőméltósága november 20-án a következő szövegű táviratokat intézte Hitler Adolfhoz, a Német Birodalom vezéréhez és kancellárjához, őfelsége III. Viktor Emánuel olasz király és császárhoz és őfelsége Hirohito japán császárhoz:

Nagyméltóságú Hitler Adolf úrnak, a Német Birodalom vezérének és kancellárjának, Berlin.

Abban a pillanatban, amikor Magyarországnak a szeptember 27-i hármaspaktumhoz történt csatlakozásával a két ország közötti kapcsolatok méginkább megszilárdultak, a legszívélyesebben gondolok Nagyméltóságodra és kérem, fogadja legjobb és legőszintébb kívánságaimat.

*

Őfelsége III. Viktor Emánuel, Olaszország és Albánia királya, Etiópia császára, Róma.

Magyarországnak a szeptember 27-i berlini paktumhoz történt csatlakozása alkalmából szívélyesen köszöntöm Felségedet a tradicionális olasz-magyar kapcsolatok szellemében, jókívánataim kifejezésével.

*

Hirohito japán császár őfelségének, Tokió.

Magyarországnak a szeptember 27-i háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozása pillanatában kellemes kötelességemnek tartom biztosítani Felségedet és a nemes japán nemzetet szívélyes rokonszenvemről legőszintébb jókívánságaim kifejezésével.

NÉMET VISSZHANG

Magyarország csatlakozása a háromhatalmi egyezményhez — írja a „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz" — azért jelképes jelentőségű, mert éppen Magyarország törekedett régi időktől fogva elsősorban a háromhatalmi egyezményben foglalt alapelvek megvalósítására. A Németország és Olaszország által hozott döntőbírósági ítéletek megmutatták a magyarságnak, hogy nem csalódtak várakozásukban.

Magyarország csatlakozásával újból kidomborodott a háromhatalmi egyezmény értelme és célkitűzése. A háromhatalmi egyezmény— amelyhez rövidesen újabb hatalmak csatlakoznak — azok **hitvallása, akik a természetes és történelmi adottságok alapján oly rendet akarnak felépíteni, amely mindenkinek egészséges fejlődést akar biztosítani és senkinek sem kívánja hátrányát. Amint ez az egyezmény minden aláíróját jószomszédságra kötelezi, éppen úgy megalkuvás nélkül fordul azok ellen, akik társadalmi érzék hiányában nem hajlandók más népeknek megengedni, hogy terükben szabadon és függetlenül éljenek és így a maguk, valamint a köz javát szolgálják.**

AZ OLASZ KÖZVÉLEMÉNY

rendkívül megelégedéssel fogadta Magyarországnak a háromhatalmi szerződésbe való felvételét. Mivel a magyar és olasz népet a szolidaritásnak és hagyományos barátságnak szoros szálai fűzik össze már évszázadok óta, az olasz sajtó is hangot adott ennek a megelégedésének, de nem mulasztja el azt sem, hogy az eseményekhez fűzött megjegyzésében ne hangsúlyozza Magyarország csatlakozásának nemzetközi jelentőségét.

A Lavoro Fascista hangsúlyozza, hogy Magyarország nem támadó szándékkal csatlakozott **a szerződéshez, hanem azért, hogy együtt működjék a szerződés céljai érdekében. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy a magyar nemzet ne legyen kész katonai hozzájárulást adni, amint az a szerződésben benne foglaltatik, ha erre szükség lenne.**

MIBEN ÁLL A MAGYAR CSATLAKOZÁS GYAKORLATI JELENTŐSÉGE

Magyarországnak a berlini egyezményhez történt csatlakozásával kapcsolatosan mértékadó olasz körökben a következő szempontokra mutattak rá:

Magyarország totálisan, vagyis fenntartás nélkül csatlakozott a berlini egyezményhez, amelynek szövegében, így Magyarországot illetően semminemű változás nem történt. Magyarország tehát kötelezi magát arra, hogy katonai, politikai és gazdasági eszközökkel támogatja a három másik szövetséges hatalmat abban az esetben, ha azokat, vagy azok egyikét támadás éri, mint ahogyan a három szövetséges hatalom is kötelezi magát arra, hogy Magyarországnak megtámadtatása esetén segítségére siet. Magyarország elsőnek csatlakozott a berlini egyezményhez, ami természetes következménye annak a bensőséges baráti viszonynak, amely Magyarország és a tengelyhatalmak között már rég idő óta fennáll.

Magyarország csatlakozása első megnyilvánulása a berlini egyezmény nagy vonzóerejének. A Telegrapho felveti a következő kérdést:

— **Miben áll a magyar csatlakozás gyakorlati jelentősége?** A kérdésre válaszolva utal a berlini egyezmény bevezetésére, amely egész világosan beszél. Eszerint a **berlini egyezmény végső célja a világ békéjének és konstruktiv erejének biztosítása. Magyarország, amikor csatlakozott az egyezményhez, mindenekelőtt kifejezésre akarta juttatni szolidaritását a tengelyhatalmaknak az új Európa megteremtésére irányuló hatalmas munkájával. A magyar csatlakozás igen értékes hozzájárulást jelent arra a sajnálatos esetre, ha a háború még jobban kiterjedne. Magyarország a legfontosabb valamennyi délkeleteurópai állam között és kétségkívül egész Délkeleteurópában Magyarország örvend az egész világ előtt a legnagyobb tekintélynek.**

A Lavoro Fascista szerint a szép katonai hagyományokkal rendelkező magyar nemzet katonai ereje **rendkívül fontos helyet foglal el** Európának e kényes pontján.

A JAPÁN SAJTÓ

feltűnő helyen és nagyterjedelmű cikkben foglalkozik Magyarország csatlakozásával a tengelyhatalmakhoz. A lapok nagy címmel közlik és méltatják Horthy Miklós kormányzó, Teleki Pál gróf miniszterelnök és Csáky István államférfiak bölcsességét és kiemelik az egész magyar nemzet japán barát magatartását. A feltűnő, vastagbetűs címek és közölt cikkek nagy terjedelme bizonyítja, hogy az egész japán nép a legnagyobb érdeklődéssel kíséri Magyarország sorsát és boldogulását.

A JUGOSZLÁV LAPOK

feltűnő beállításban foglalkoznak Magyarország belépésével a hármas szövetségbe. A „Vreme" ezzel kapcsolatosan a következőket jelentette ki: **ma már egyetlen európai állam sem hivatkozhatik arra, hogy nem kap semmi utasítást az európai élet újjáépítésében neki szánt szerepből.** Hasonlóppen egyetlen állam sem hivatkozhatik arra, hogy eddigi semlegességét kívánja megőrizni. Ezután ugyanis nemcsupán egyes államok érdekeiről van szó. **Első helyre az európai földrész kérdése lépett.** Csak ezután jönnek az egyes nemzetek különleges érdekei. **Semmi akadálya nincsen azonban annak, hogy minden európai nép be ne lépjen az európai közösségbe.**

A MÁSODIK CSATLAKOZÓ ROMÁNIA LESZ

Az olasz Stefani közli a következőket:

Nemzetközi körök első benyomása szerint a szövetség valamennyi tagja kötelezi magát arra, hogy mostantól kezdve tömböt alakít a bonyodalom előtt fennállott európai helyzet visszatérésének lehetősége ellen. Azt hiszik, hogy a második csatlakozó **Románia lesz.** A tengely diplomáciája a maga politikájához hangolja valamennyi nemzet politikáját. Európában csupán Svájc és Svédország marad az együttesen kívül, de ezek is inkább csatlakoznak, ha nem maradhatnak meg mint két külön test Európában. Portugáliát közvetve Madridon át kapcsolják be. Szjovetoroszország elvi hozzájárulását is sikerült megszerezni és ez Molotov útjának titka.

Az Európa egyhangú akaratával szembehelyezkedett Görögországot utólérheti esztelenségének sorsa. Törökországot a körülmények kényszeríteni fogják, hogy az új európai, földközitengeri és ázsiai rend mellett, vagy az új rendszer ellen valljon színt.

AZ ANGOL LÉGÜGYI MARSALL OLASZ FOGSÁGBAN

Rendkívül nagy feltűnést keltett Rómában a hivatalos jelentésnek az a mondata, amely arról számol be, hogy egy Wellington-típusú angol repülőgép leszállt Szicilia szigetére. A gép nyilván Máltára akart repülni. A gépben egy újonnan kinevezett **angol légügyi marsall** foglalt helyet, hét más magasrangú repülőtiszttel együtt. **Leszállásuk után azonnal foglyul ejtették őket.**

Tegnap délben, amikor gróf Ciano külügyminiszter repülőgépén **Bécsből** visszaérkezett Rómába, a Littorio repülőtéren azonnal ezzel a szenzációs hírrel fogadták.

Aszmann
házikabát és köntös ujdonságok

MINISZTERTANÁCS

Budapest, nov. 21. A kormány tagjai a miniszterelnök elnökletével csütörtökön este 7 órakor minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely folyó kormányzati ügyeket tárgyalt, 9 órakor ért véget.

A városi törvényhatóság élesen elitélte a nyilasok merénylettervét és lelkesen ünnepelte a Kormányzót

Lossonczy főispán közgyűlési megnyitója a legutóbbi eseményekről

A városi törvényhatóság csütörtökön délután **Lossonczy** István főispán elnöklésével rendes közgyűlést tartott. Az ülés megnyitása után a főispán a bizottsági tagok helyeslése mellett a következőket jelentette ki:

— Legutóbbi közgyűlésünk óta két olyan esemény vonult át a magyar élet egén, amely mellett nem mehetünk el szó nélkül.

— Az első egy mélyen fájdalmas: pár hete értesültünk, hogy **akadt magyar ember, aki szívünk minden melegével szeretett és tisztelt Főméltóságú Kormányzó Urunk ellen összeesküvést szőtt.**

— A magyar politikai életben mindezideig a merénylet, a cselvetés az államfő ellen ismeretlen volt s **csak a legmélyebb megdöbbenéssel tölthet el mindannyiunkat ennek még kísérlete is.**

— Debrecen magyarsága, a maga becsületes, egyenes lelkével érthetetlenül szemléli a lelkeknek ezen mélységes eltévelyedését s **undorral fordul el az ilyen politikai eszközöktől.** (Ugy van!)

— Mélységes tisztelettel, igaz hálával és fiúi szeretettel fordulunk országgyarapító Kormányzó Urunk személye felé s hálát adunk az Egek Urának, ki őt nekünk adta s megtartja. (Viharos taps, a közgyűlés tagjai felállva ünneplik a Kormányzó Urat.)

— Ha valaha, úgy e vihartól szántott nehéz időkben van helye minden becsületes magyarnak az ő háta megett, ki az ország hajóját 22 év alatt kivezette Trianon elesettségéből s épp **a legutóbbi nap eseménye a háromhatalmi egyezményhez való elsőkénti csatlakozás ténye,** mutattak rá, hogy mit értünk el az ő kormányzatának ideje alatt.

— Minden magyar embernek fokozott fegyelemmel, kötelességtudással, munkával kell ma kiállani a gátra s türni az események követelte korlátozásokat, nélkülözéseket s eltávolítani sorainkból minden rendbontót, mert csak így őrizhetjük meg országunk és népünk, nemzetünk függetlenségét és fennmaradását.

— Mi is háborút viselünk, ha ma még békés eszközökkel is, de a körülöttünk zajló világesemények reánk való szokszor igen kemény kihatásait nem kerülhetjük el semmiképpen.

Szívesen viseljük az áldozatokat mindannyian s igyekszünk kötelességeinknek fokozott mértékben eleget tenni, hűséggel és bizalommal Kormányzó Urunk iránt, mert tudjuk, hogy ő csak jó útra vezet. (Ugy van, viharos éljenzés, taps.)

Hálásan fogadta a közgyűlés a Kormányzó úr köszönetét, azért a hódolatért, melyet Keletmagyarország egyrészének visszatérése alkalmából a főispán és polgármester aláírásával küldött táviratával a város közönsége kifejezett.

Pest
Legelőször hozza a legfrissebb híreket a világ minden tájáról!

A városi közgyűlés felemelte a villany és gáz árát és az általános kereseti adót

A közgyűlés elfogadta a költségvetést, mely fölött nagy vita folyt

Dr Vásáry István bírálta a költségvetést,

rámutatott arra, hogy a fatermelés félmilliós többlete nélkül 120 % lenne a pótadó. — Az utolsó hat évben 12 millióval több kiadást teljesít a törvényhatóság. — Tisztviselői jóléti alap létesítését indítványozta.

Dr **Baczoni Sándor** tanácsnok terjesztette elő a közgyülésen a város 1941. évi költségvetését, amelynek legfőbb adatait már ismertettük. Részleteiben, ami a közönség szélesebb rétegeit érdekli, az az új dolog, hogy a **villany árát 1—4 fillérrel emelik, kivéve az egyszobás lakásoknál, a gáz árát köbméterenként egy fillérrel, a kokszot pedig mázsánként 50 fillérrel drágábban adják, mint eddig. Az árampótfillérreket továbbra is fenntartják.**

Az áram- és gázemelések 1941 január 1-től lépnek életbe a következő kategóriák szerint:

lakások 50 fillérről 53-ra,

üzletek, műhelyek, irodák, mulatók, állami intézmények 60-ról 64-re, lakások és üzletek (együtt) 58-ról 61-re;

kirakatvilágítás: délután 30-ról 32-re, este: 20-ról 22-re, éjjel: 15-ről 17-re;

kulturális intézmények 40-ről 43-ra;

városi tisztviselők 33-ról 36-ra;

motor magánosoknál egytarifás órával: 28-ról 31-re, kéttarifás órával 22-ről 24-re emelik az áram árát.

A gáz áremelése mindenütt 1 fillér köbméterenként.

Uj létesítmény az élelmiszergazdálkodási alap, amelynek anyagi szükségleteiről a kormány gondoskodik.

Az 1,400.000 pengős költségvetési hiányt 80 százalékos pótadóval fedezik, az általános kereseti adót pedig 5-ről 6 százalékra emelik.

Beruházásokra egymillió pengőt irányoznak elő a költségvetésből, hitelműveletekből és a vállalatoktól egymillió pengőt.

Kérik a kormányt, hogy a következő évi alapból a város részesedési százalékát emeljék fel úgy, hogy 320.000 pengő kárpótlásban részesüljünk.

Az egyházi segélyeket a régi mértékre visszaállítják, ez 25.000 pengő emelést jelent, 122.000 pengő kell az illetményemeléshez, 4600 pengőt fordítanak az erdélyi egyetemi hallgatók megsegítésére. Az ínségenyhítő kiadások 312.000 pengöre csökkennek.

A magas nyugdíjteher

A költségvetéshez a kisgyülésen vitéz dr **Bessenyei Lajos** szólt hozzá. Megnyugodva látja, hogy túlzott takarékosság elve érvényesül a költségvetésben az egyensúly fenntartása érdekében. Ha a villany árát nem emelték volna, a pótadót kellene növelni. Túlnagynak tartja a nyugdíjterheket. Nem akar a multtal szemben rekriminálni, soknak megszavazásában ő maga is résztvett, azonban ez országos jelenség és az orvoslásra valamit ki kellene találni. A város 262 nyugdíjasa közül csak 23 ment teljes szolgálati idővel nyugdíjba. A nyugdíjtörvény módosításával kellene a helyzeten javítani.

Emeljék fel a cukoradagot

— Meditálni kellene afelett is — folytatta —, fenntartsuk-e a cukorjegy mai rendszerét a mennyiségre vonatkozólag. Azt érték el, hogy illegális úton, drágábban akármennyi cukrot lehet kapni. A főispán és polgármester közbenjárását kéri a cukoradag felemelése iránt. Kritizálja az árkormánybiztos intézkedéseit. Ha az árszabályozási működés továbbra is így megy és a háború tovább tart, félév mulva újból súlyos drágulási állapotok következnek be. Kulturális téren a színház válságáról beszél, amely nem tud megbirkózni a mozival. A színháznak magyar nyelvápoló hivatása van, tehát pártolni kell. Végül elismeréssel szólt Ary Lajos főtanácsosról a költségvetés összeállítása miatt.

APOLLO
FILMSZÍNHÁZ
Telefon: 25-09
Ma is, november hó 22-én!
Bordy Bella, Szilassy László, Kiss Manyi, Latabár Kálmán főszereplőkkel:
A főváros nagy filmsikere.
Bonyodalom, szerelem, zűrzavar, a szív muzsikája, másfelórás kacagás.
CSEREBERE
Híradók!
Rizstermelés a Hortobágyon!

FERENCJÓZSEF
KESERŰVIZ

A polgármester válasza

Kölcsey Sándor polgármester válaszolt. A költségvetési egyensúlyt különösen ma fontos fenntartani. Minél nehezebbek a viszonyok, annál nagyobb fegyelemmel és önmegtartással kell élnünk.

— Igy is el kell készülve lennünk arra, hogy a rendkívüli viszonyok természetszerüleg **nagyobb eltolódásokat** hoznak magukkal az annakidején elterveit költségvetési keretekkel szemben.

— A költségvetés talán még erősebb realitással bir, mint az előző években. A költségvetésnek az optimizmust mellőznie nem szabad.

— A pótadó emelését kerülni akartuk. **A kereseti adó 1 százalékkal való emelésére már a mult évben figyelmeztetett a belügyminiszter.** Az ipar és kereskedelem jobban elbírja ezt; hasonló az eset a gáz és villanyáremelésnél is.

— A közmunkákat illetőleg számolnunk kellett az anyagbeszerzés lehetetlenségével. Ma kétáron feleértékü objektumot kapnánk. Ez nagy pazarlás lenne.

— A másfélmilliós kislakásépítkezést szociális térre kívánom átvinni. Előreláthatólag a jövő évben megvalósítható lesz néhány sokgyermekes család elhelyezésére szóló kislakás építése, melyek anyaga ma is beszerezhető. Nálunk az a baj, hogy magánépítkezések nincsenek. Ennek oka a vidék elszegényedésével magyarázható. **Ha a decentralizáció elvét meg nem valósítják, 50 év mulva lesz egy ország falvakból és egy fővárosból.**

— Ezekre a veszedelmekre odafent mindig rámutatok.

Az OTI debreceni székházát felépíti

— Örömmel jelenthetem be, hogy **az OTI székházépitési tervét az ezévi költségvetési programba beállították. Ezzel jelentős munkaalkalomhoz jut az iparosság.** A nyugdíjterheken csak a korhatár felemelésével lehet segíteni.

A szinházi válságról

Ezután a szinházi válsággal foglalkozott. **Okát a rádió, film, gramofonban** látja, másrészt, hogy az emberek túl vannak terhelve.

— Ma alig látunk fiatalembert. Aki **régen gondtalanul, jókedvvel élte életét, ma mind az orrát lógatva,** szomorúan járja az élet útját. Ahhoz, hogy kulturális életet éljünk, kiegyensúlyozott **élet kell.** Az emberek ma nem szívesen mennek olyan helyre, ahol gondolkozniok kell. Csak a lepergő eseményeket akarja látni.

— A harmadik baja a színháznak, hogy csak az intelligens középosztályhoz tartozók egy kis — azonos — részét lehet látni minden kulturális megmozdulásnál, **mindenütt ugyanazt az 50—80, legfeljebb 100 embert láthatjuk.** A többi társadalmi osztály, se az ipar, se a kereskedelem, se a mezőgazdaság **nem érdeklődik. Lehetetlen,** hogy ne akadjon 3—400 ember közöttük, aki havonként egyszer színházba menjen. Ha a **nehéz időt a színjátszás átéli,** hiszem, jobb jövőnek néz eléje.

T. Szücs Géza a Huszár Gál ucca burkolását sürgeti és kéri, hogy a telepekre vezessék ki a gázt.

A polgármester megjegyezte, hogy a Huszár Gál ucca homokos, gyepes és nincs olyan nagy forgalma. A gázkivezetés cső hiánya miatt se lehetséges ma.

A kisgyülés ezután a költségvetést elfogadta.

Költségvetési vita a közgyülésen

A közgyülésen a költségvetéshez **Budaházy-Brekner** Ernő szólalt fel. Szociális téren ne érvényesítsenek takarékosságot. Debrecen a városrendezés terén elmaradt. A Csapó ucca elejét bővítsék ki.

Dr **Kertész Kálmán** a városatyák felelősségéről beszélt. A város vezetősége iránt bizalommal viseltetik. A költségvetési keret tavaly óta 2 millióval nőtt. Bírálja az egyes tételeket, **kifogásolja a villany- és gázáremelést, a kereseti adóemelést.** A vagyonigazgatást át kell szervezni, egyszerüsíteni az adminisztrációtól megszabadítani. Felsorolja azokat a tételeket, amelyeket megtakarítandónak tart.

Az adminisztráció túlteng s a polgárok már nem győznek bejelentéseket tenni, hivatalokba járni. Az állategészségügy azonban elhanyagolt. — Úgy látszik a szérumok nem válnak be. Hullafeldolgozó üzemet kellene felállítani a Hortobágyon.

A tisztviselők részére több önállóságot kér. A költségvetést elfogadja.

DR VÁSÁRY ISTVÁN BESZÉDE

Dr **Vásáry** István: Sok vonatkozásban egy véleményen van Kertész Kálmánnal. A jövő kérdését tartja szem előtt a bírálatnál. **A törvényhatósági ciklus kezdete óta a költségvetés többlet kiadása hárommillió pengő.** A ciklus **6 éve alatt 12 millió a többlet kiadás, ez 40 százalék. Az összes teher emelkedés, mely a lakosságot terheli, 1,424.000 pengő.**

— **Indokoltabb lett volna a villany**

Vígszinház mozgó
Ma utoljára a kacagtató, remek amerikai vígjáték:
Kismama
Főszj. GINGER ROGERS

és gáz árának leszállítása, mint felemelése, a második hút eredménye **után. A világítási vállalatnak a város** nála fekvő saját tőkéje után 5 száza**lékos kamatot kellene fizetnie, ehelyett 35 százalékot fizet részesedés cimén.** Ezt nem lehet megindokolni. A nyugdij kérdésénél hibának kell lennie, az emelkedés nagy. A kétévi famennyiség **kitermeléséből 589.000 pengő bevételt állitottak be, amit helytelenit. A földhaszonbér csökkent, pedig a búzaár nőtt, itt is valami hiba van.** Túl nagy a kamatteher is, 600.000 pengő, mert 1934 óta felvett 6,400.000 pengő kölcsön kamatát tartalmazza.

Felmerült az a kérdés, hogy ezt **az irányzatot a törvényhatóság követheti-e tovább, pénzügyeit, gazdálkodását ilyen mértékkel képes lesz-e fenntartani 80 százalékos pótadó mellett, amely a fatermelési többlet nélkül már e pillanatban legalább 120 százaléknak felel meg.** A helyzet okát nem keresi, de megállapítja, hogy ezt a mértéket nem fogja bírni a közönség anyagi összeroppanás nélkül.

Javasolja, hogy a **költségvetést vegyék le a napirendről és 15 napon belül terjesszen be egy tiztagú bizottság a végzendő korrekcióról jelentést a közgyűléshez.**

Az egyetemről kijelenti, hogy Debrecen joggal megkövetelhette volna, hogy az egyetem csonkitatlanul maradjon. **A város vezetőinek nem volt joga, hogy az egyetem ügyében nyilatkozatot tegyenek, ehhez csak a törvényhatóságnak lett volna joga.**

Foglalkozik a tisztviselők fizetési ügyével és javasolja, utasitsa a közgyülés a polgármestert, hogy a **nyugdij járulékokból létesitendő jóléti alapra vonatkozó előterjesztést 90 napon belül nyujtsa be a közgyűléshez.**

Kölcsey polgármester válasza

Kölcsey Sándor polgármester kérte, hogy Vásáry javaslatát ne fogadják el, a napirendről levételt nem tartja szükségesnek. Tételenként felel Kertész Kálmán kifogásaira. A bevételek szaporodása nem adóemelésből származik, adótételt nem emeltek eddig. Maguk az adóbevételek nőttek. **Abban igaza van Vásárynak, hogy a közterhek szaporodása nagy nehézséget jelent.** A Hortobágyon sok épületet rendbehoztak, a legelőbér tehát nem sok. Szivesen veszi az aktiv közreműködést, a kritikából csak tanulni lehet.

A városrendezést illetőleg véleményt kér arra, hogy nagyobb rendezés érdekében értekezletet tartsanak. A költségvetést is szivesen letárgyaltatna kisebb szakbizottságban, részleteiben is és ezután kerülne ide.

Az egyetemet illetőleg kijelenti, hogy a törvényhatóság tartott közgyülést, amikor az egyetem ügyéről volt szó, de senki sem tette szóvá. — Elég súlyunk volt hozzá, hogy a legkomolyabb formában kifejezzük a város közönsége véleményét.

A tisztviselői jóléti alapra vonatkozó indítványát makáévá teszi és 90 nap alatt előterjesztést tesz.

Ary Lajos főtanácsos számadatokkal cáfolja Kertész Kálmán megállapitását, melyek szerinte hibásak voltak.

Vásárytól a **számadatok beadását kéri,** hiszi, hogy megnyugtató megoldást találnak. Az a lényeg, hogy a háztartást egyensúlyban tartják.

A világítási vállalat tényleg nagyon igénybe van véve, de ez így volt régebben is.

Az erdőgazdaságnál tényleg komoly a helyzet, de csak 389.000 pengőről lehet szó, nem 589.000 pengőről. Felvilágositást ad a kamatok kérdésére vonatkozólag is

Dr **Vásáry** István válaszolt és bizonyitotta az adatai helyességét.

Lossonczy István főispán megjegyezte, hogy tényleg járt nála egy küldöttség és kérte rendkívüli közgyülés összehivását, azonban a törvényes előirásnak a kérelem nem felelt meg. Kérte, hogy törvényes formáknak megfelelően adják be a kérést és akkor a legnagyobb örömmel összehivja a közgyülést. Ezt azonban nem tették meg. Nem kényszeritehette a bizottsági tagokat, hogy a törvényt tartsák be és Vásáry is igy tett volna az ő helyzetében.

A közgyűlés többsége ezután **névszerinti szavazással elfogadta a költségvetést.**

Visszavont indítvány

Dr Lengyel Zoltán főorvos önálló indítványt nyujtott be a városi **tisztviselők karácsonyi segélyére vonatkozólag. Az indítványt azonban már a közgyűlés nem tárgyalta, mert dr Lengyel önálló indítványát a közgyülés előtt visszavonta.**

Anyaghiány miatt

Dr Vásáry István önálló indítványt terjesztett be arról, hogy a hadtestparancsnokság elhelyezésére alkalmas épületet építtessen a város. Az önálló indítvány előterjesztése után a főispán feltette a kérdést, hogy kívánja-e a közgyülés tárgyalni? A törvényhatósági bizottság az előadói javaslat indokolása alapján, melyszerint anyaghiány miatt ez a nagy építkezés most nem volna keresztülvihető, az ügyet nem kívánta tárgyalni.

Tuka meghivása Berlinbe

Pozsony, nov. 21. Félhivatalos helyről közlik, hogy a német kormány Tuka dr szlovák miniszterelnök, külügyminisztert meghivta Berlinbe. Tuka szombaton, november 23-án utazik a német fővárosba. (MTI.)

Antonescu német terűletre érkezett

Berlin, nov. 21. (Német TI) Antonescu tábornok román államvezető és Sturdza román külügyminiszter a birodalmi kormány meghivására Németországba utazott.

A román miniszterelnök és a román külügyminiszter kíséretével és a bukaresti német követtel csütörtökön érkezett meg német területre, a lajtamenti Bruckba.

Bruckban a román vendéget német diszalakulat, Dörnberg követ, szertartás főnök, Stänger védőosztagvezető, a Führer helyettese törzskarának főnöke és Rödiger von Manteuffel ezredes üdvözölte. (MTI)

Hogy fogták el az olaszok az angol légi marsallt

Valahol Olaszországban, november 21. A Stefani iroda légügyi különtudósitója részleteket közöl Awer Tudor Boyd angol repülőaltábornagy elfogásáról.

Olasz vadászrepülők hatalmas Wellington-típusú repülőgépet vettek észre Szicilia egén és azonnal körülvették, hogy lövéseikkel leszállásra kényszeritsék. Mikor az angol repülőgép látta, hogy elveszett, zuhanórepüléssel keresett leszálló terepet. Az olasz vadászok nyomon követték és a kényszerleszállás után igen csekély magasságban keringtek felette mindaddig, amíg a helyi rendőrök odaérkeztek és elfogták a személyzetet.

Awer Tudor Boyd november 15-éig az angliai záróléggömbszolgálat parancsnoka volt. November 16-án nevezték ki a középkeleti angol légi erő helyettes parancsnokává. Állomáshelyére utaztában esett most fogságba. (MTI.)

London, nov. 21. (Reuter.) **A légügyi minisztérium arról értesült, hogy** Awer-Tudor Boyd légi tábornagy **hadifogolyként olasz kézbe került.** (MTI)

Az angol király trónbeszéde

LONDON, november 21. VI. György király trónbeszéddel nyitotta meg a parlament új ülésszakát. Az uralkodó hangsúlyozta Nagy-Britannia elhatározását, hogy folytatja a harcot. Trónbeszédében meleg szavakkal emlékezett meg a hadseregről, a polgári védelemről, a birodalom népeinek kitartásáról s a kereskedelmi és halászflotta személyzetéről. Szólt ezután a birodalom kormánya és az Egyesült Államok közötti jóviszonyról, valamint a hadianyagszállitások emelkedéséről. Megemlitette, hogy Franciaország kénytelen volt fegyverszünetet kérni, majd kijelentette, hogy a brit birodalom Görögországnak minden lehető segitséget megad. Rámutatott az Egyiptommal és Törökországgal kötött szerződések kérdésére. Rámutatott, hogy az Atlanti-óceán partjain átengedett néhány területrész alkalmas lesz a közös érdekek védelmére. Trónbeszéde azzal a kijelentéssel végződött, hogy Anglia céljai eléréséig kíván harcolni. (MTI.)

Mit akar Anglia

A Német Távirati Iroda érdekes newyorki táviratot közöl. Eszerint — idézi a jelentés a Newyork Timest — az angolok a tengelyhatalmak által végrehajtott európai újjárendezéssel egy másik európai tervet szándékoznak **szembeállitani.** Ennek az angol tervnek a tartalmát azonban csak találgatni lehet. **Anglia valószinűleg ezt a munkát az Angliába menekült ellenkormányok értekezletével kezdi meg** és ezen megvitatják a háború megnyeréséhez szükséges módszereket. Az értekezlet valószinűleg abból indul ki egészen egyetemleges biztositékot nyujtva, hogy az általános európai állandóság helyreállításában együttmüködik valamennyi Angliával szövetséges állam. Valószinű, hogy az új terv bejelentésekor a hangsúlyt inkább a hadviselésre, mint a jövőre helyezik. Anglia azonban kénytelen valamilyen választ adni a tengely újjárendezésére, véli az amerikai lap.

Angol fenntartások és Románia

London, nov. 21. (NST) Az alsóházban kérdést intéztek a kormányhoz a romániai olajtelepek védelmére kirendelt német csapatok „semleges országban való jelenléte" tárgyában. — Butler külügyi államtitkár abban foglalta össze a kormány álláspontját, hogy az adott körülmények között Anglia kénytelen különböző fenntartásokkal élni Romániát illetően. A román kormány közlése szerint a német csapatokat maga a román kormány hivta be az országba. Az angol kormány ilyen körülmények között kénytelen úgy tekinteni Romániát, mint amely nem gyakorol többé teljes ellenőrzést országa és külpolitikája fölött.

Amerikai hadihajók feltartóztattak német teherhajókat

Mexico City, nov. 21. (NST.) A mexikói német követség erélyes tiltakozásra készül a Mexikói-öbölben észlelt legutóbbi jelenségek miatt.

A mult hét végén, a péntekről szombatra virradó éjszaka négy német tehergőzös futott ki a Mexikói-öböl partján fekvő Tampico kikötőjéből, hogy nagyobb áruszállitmányt vigyen spanyol kikötőkbe. Alig hagyta el azonban a kikötőt, hadihajókkal találkozott, amelyek ellenséges magatartást tanusitottak, úgyhogy az egyik német gőzös kapitánya felgyujtotta hajóját, a másik három pedig sietve visszatért Tampicoba.

A német kapitányok elbeszélése szerint mind a négy hajó papírjai rendben voltak, semmi ok sem volt tehát arra, hogy hajóikat feltartóztassák. Az idegen hadihajók közvetlenül a mexikói vizek határán cirkáltak s nemzetiségüket nem lehetett felismereni. Magatartásuk határozottan ellenséges volt s szemmelláthatóan azon igyekeztek, hogy zavarják a német hajók előrejutását. A Phyrgia német hajót két hadihajó közrefogta s az egyik északról, a másik pedig délről vette fényszórói kereszttüzébe.

A mexikói német követ kezében levő adatok szerint a szóbanforgó hadihajók az Egyesült Államok flottájához tartoztak. A követ erről már jelentést tett a mexikói külügyminisztériumnak s a mexikói hatóságok el is rendelték az ügy kivizsgálását. A köztársasági elnök személyesen szólította fel a hatóságokat, hogy készitsenek részletes jelentést számára.

Borhanyos mandulás süteménv

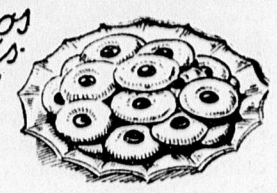

Hozzávalók: 7 deka vaj, 6½ deka darált mandula, 6½ deka cukor, 13 deka liszt, ½ citromhéja finomra vágva, 2 főtt tojássárga sztán áttörve, 1 teáskanálnyi Dr. Oetker-féle sütőpor.

Készitése: Fenti anyagokat jól összegyürjük, aztán kistortácskákat formálunk belőle, melyek közepébe ribizkéket teszünk. Pirosra sütjük.

Kivánságra receptkönyvet ingyen küld: dr. Oetker A. gyár, Budapest, VIII., Conti-u. 25.

Olasz hadijentés

Az olasz főhadiszállás 167. közleménye: A görög arcvonalon, különösen Korciano szakaszán, az ellenség ismételt támadásai megtörtek csapataink szilárd ellenállásán.

Légi erőnk bombázta Preveza ellenséges támaszpontját, valamint Trikkala és Korciano vidékének katonai célpontjait. Négy repülőgépünk hiányzik.

Egyik légi alakulatunk támadást intézett Malta katonai célpont ellen és bombázta La Valletta légi kikötőjét, erődműveit és lőszertárát, ahol hatalmas tüzet okozott. Valamennyi repülőgépünk visszatért támaszpontjára.

Egy Wellington-tipusú angol repülőgépnek kényszerleszállást kellett végeznie Sziciliában; hétfőnyi személyzetét, köztük Boyd Awer Tudor repülőaltábornagyot, egy őrnagyot és három alacsonyabbrangú tisztet elfogtuk.

Észak-Afrikában légi erőnk újabb fényes sikert aratott; egyik vadászalakulatunk jóval nagyobb számú ellenséges vadászalakulatot vett észre és elszántan megtámadta. A légi harc során hét ellenséges repülőgépet lelőttünk: négy Gloster-, két Hurricane- és egy Blenheim-gépet. Három saját repülőgépünk nem tért vissza.

Hungária filmszinház.

PÁRATLAN izgalmak sorozata a szenzációs DZSUNGEL FILMÜNK:

A zöld pokol

Előadások: 5, 7, 9 órakor!

HIRADÓ!

Megüresedett városi állások betöltése

Irodatisztnek Varga Lászlót választották meg

A tegnapi városi közgyűlésen hat állást töltöttek be. Az irodatiszti állásra jelöltek első helyen egyforma rangsorral Kerekes Imrét és Medgyessy Bélát, második helyen Varga Lászlót. A titkos szavazás eredménye:

Leadtak 106 szavazatot, ebből **Varga László 55,** Medgyesy Béla 35, Kerekes Imre 16 szavazatot kapott, így a főispán **Varga Lászlót** megválasztott irodatisztnek jelentette ki.

NYILVÁNTARTÓ: SZABÓ LÁSZLÓ

A nyilvántartói állásra első helyen Szabó Lászlót, 2-ik helyen Kerekes Imrét, 3-iknak Medgyesy Bélát, 4-iknek Seres Lászlót és Papp Ferencet jelölték.

Leadtak 112 szavazatot, ebből **Szabó László 81,** Medgyesy 22, Kerekes 8, Seres 1 szavazatot nyert.

Megválasztották **nyilvántartóvá Szabó Lászlót.**

IRODASEGÉDTISZT: HÜTTER KERESZTÉLY

Az irodasegédtiszti állásra jelölték első helyen Hütter Keresztélyt, 2-ik: Kiss Kálmán, 3-ik: Katkó Gyula, Benkő Vince és Harsányi Béla.

Leadtak 103 szavazatot. **Hütter** 49, Kiss Kálmán 21, Benkő 12, Katkó 11, Harsányi 10 szavazatot kapott, tehát segédtisztnek megválasztották **Hütter Keresztélyt.**

SEGÉDNYILVÁNTARTÓ: KÓNYA MÁRIA

A segédnyilvántartói állásra jelölték: 1. Mogyoróssy Győzőt, 2. Vargha Istvánt, Legeza Bélát, Báthory Józsefet, Kerpely Dénest, 3. Máray Ilonát, Kónya Máriát.

Leadtak 103 szavazatot, ebből **Kónya Mária 37,** Mogyoróssy 20, Báthory 19, Vargha 12, Kerpely 11, Legeza 2, Máray Ilona 2 szavazatot kapott, tehát segédnyilvántartóvá **Kónya Máriát választották meg.**

IRNOK: KERPELY DÉNES

Az igazolványos altisztek részére fenntartott irnoki állásra altisztek nem pályáztak, így első helyen vitéz Lakatos Józsefet, 2. helyen Legeza Bélát, 3-ik helyen Hevesy Istvánt, Kerpely Dénest, Batíz Lajost, Erdey Ferencet jelölték.

Leadtak 94 szavazatot, ebből **Kerpely Dénes 36,** Hevesy 32, Lakatos 10, Batíz 12, Legeza 3 szavazatot kapott, tehát **irnokká választották Kerpely Dénest.**

VÉGREHAJTÓ: MOLNÁR MIHÁLY

A végrehajtói állásra jelölték: 1. Bogdán Zoltánt, 2. Gáthy Károlyt, 3. Molnár Mihalyt, dr Baán Gézát.

Leadtak 82 szavazatot, ebből **Molnár Mihály 43,** Baán 35, Gáthy 2, Bogdán 2 szavazatot kapott és így **Molnár Mihályt** végrehajtónak megválasztották.

Öt új tisztviselői állást szerveznek, huszonkilencet átszerveznek a városnál

A közgyülésen és a kisgyülésen dr **Balogh Sándor** főjegyző terjesztett elő javaslatot a városi tisztviselők normálstátusának kiegészítésére vonatkozólag. A javaslatot egyébként kinyomtatták és minden bizottsági tag megkapta. **Összesen 12 fogalmazási és 22 kezelő szakbeli állásról van szó, de ezek közül is 29-nél csak átszervezésről döntöttek és mindössze 5 új állást szerveznek.** Az átszervezésnél 8 állást fogalmazóvá, 7-et kezelőivé, 14-et díjnoki állássá változtatnak, míg az új állások közül 4 fogalmazói és 1 kezelői állás lesz.

A kisgyülésen ehhez a javaslathoz **Bakóczy Gábor** szólalt fel és kérte, hogy vegyék le az ügyet a napirendről mindaddig, amíg a belügyminiszter által kilátásba helyezett közigazgatást egyszerüsítő törvény életbelép.

Kölcsey Sándor polgármester válaszában rámutatott arra, hogy **200 főt meghalad azoknak a száma, akiket a város mint ideiglenes alkalmazottakat kénytelen foglalkoztatni,** mert az egyre fokozódó mennyiségü munkát másként elvégezni lehetetlenség. A felsőbb kategóriákban, **a fogalmazási szakban és a szakszerű kezelésben azonban jelentékeny hiánya van a városi ügyvitelnek.** Ezeken a hiányokon akar a javaslattal segíteni. **Lehetetlen, hogy ideiglenes alkalmazottakkal lehessen intézni az ügyeket.** Személyében ugyan vállalja a felelősséget, de a közérdek nem vállalhatja. Egy ember szeme 200—300 személy munkájára ki nem terjedhet. **A főváros 10—12-szer akkora, mint Debrecen és 20—30-szor nagyobb a tisztviselői státusuk.** A közigazgatási tisztviselőkre a változott körülmények emberfeletti feladatot róttak. Ez a kérelmünk a minimuma annak, aminek teljesítésétől a közigazgatás jobbátétele érdekében feltétlenül szükség van.

Vitéz dr **Bessenyei Lajos** felveti azt a gondolatot, hogy egészen önálló katonai ügyosztályt szervezzenek.

Kölcsey Sándor polgármester: Valóban itt van a legnagyobb túlterheltség. A katonai ügyosztályhoz egy külön tanácsnoki állás szervezése szükséges. Erről odafent is gondolkoznak.

Végül a polgármester javaslatát elfogadták.

Kölcsey Sándor polgármester válaszolt. A költségvetési egyensúlyt különösen ma fontos fenntartani. Minél nehezebbek a viszonyok, annál nagyobb fegyelemmel és önmegtartóztatással kell élnünk.

A státusrendezési javaslathoz a közgyülésen **Ráthonyi Lajos** igazgató szólalt fel és kérte, hogy a két gyermekmenházvezetőnőt orvosnökké minősítsék át.

Kölcsey polgármester megjegyezte, hogy az állam rendezi a menházvezetőnök helyzetét, az oda is tartozik.

Az előadói javaslatot elfogadták.

Tankó professzor előadása az erdélyi szellemről

Tegnap délután a Keresztény Nemzeti Ligában nagy érdeklödés mellett tartotta meg dr **Tankó Béla** egyetemi tanár, a bölcsészettudományi kar ezidei dékánja előadását az erdélyi szellemről. A közönség soraiban ott láttuk vitéz **Nagy Pál** ny. altábornagyot, dr **Rásó István** alispánt, **Csernátony Lajos** járásbírósági elnököt, vitéz dr **Kovács Elemér** táblabírót, dr **Láng Sándor** ny. tiszti főorvost, **Bohus Károly** ny. postaigazgatót, **Szabó Gyula** rendőrfőtanácsost és még számosokat.

Tankó professzor előadásában rámutatott arra, hogy Erdély földjén különös magyar faj él és különös magyar szellem uralkodik, **az erdélyi talajnak különös lélekformáló szelleme van.** Az erdélyi szellemiséget kivágott fához hasonlíthatjuk, melyből sarjhajtások nönek és nagy fává fejlödnek. Erdély népe a hegyeken átszivárgó románság idegen hatásától igyekezett magát szellemében megóvni és kultúrában magas fokot ért el. Az erdélyi magyarság belsőleg meg van tisztulva és örülünk, hogy ezt a tiszta magyar lelkiséget lehelik az anyaországra. Közbevetőleg megemlítette az előadó, hogy a magyarság elemzése nemcsak a vérelemzésen, hanem a belső lelki érzések megnyilvánulásán dől el.

Rámutatott aztán arra, hogy a szekelység a magyar történelem kezdetén a magyarság előörse. **A legtömörebb a magyarság Erdélyben és az erdélyi lelkiség átáramlását hazánk több részeibe csak szívesen láthatjuk.**

Tankó professzor előadását nagy tetszés kísérte.

METEOR MOZGO műsora:

Pénteken—szombaton 5—7—9 órakor, két attrakció!

1. FÉRJET KERESEK (magyar film!)
2. ARANY ÖRDÖGEI (kalandor film!)

Varga József iparügyi miniszter is részt vesz a debreceni iparosnapon

Ötszáz vendéget várnak az országból

Az Ipartestület előljárósága csütörtökön este hat órakor ülést tartott, melyen megbeszélték mégegyszer az iparosnap programját és az elnök elsorolta az előljáróság tagjaira váró feladatokat. Bejelentették, hogy **több mint ötszáz vendég érkezik az ország különböző részeiből Debrecenbe.** A vendégek elszállásolásáról intézkedtek és a vasútról az Ipartestületre egybegyülteket kijelölt szállásaikra kísérik. **Az iparügyi miniszter vonaton jön Debrecenbe és személyes kérésére eltekintenek a pályaudvaron történő ünnepélyes fogadtatásról.**

Az Ipartestület 2000 meghívót küldött szét már, de akik még nem kaptak és igényt tartanak meghívóra, azok jelentsék az Ipartestület jegyzőjénél.

A hentesszakosztály elfogadta a heti 220 darab sertés elosztásának módját

Vitéz **Gábor** László elnökletével csütörtökön este nyolc órakor ülést tartott a hentes-szakosztály, melyen tárgyalták a debreceni közellátás biztosítására a bejelentett sertésekből kijelölt 220 kövér sertés elosztását. A gyülés több felszólalás után elfogadta módosítás nélkül az elosztásnak azt a módját, melyet tegnapi lapunkban már részletesen közöltünk. Az elnök rámutatott arra, hogy a heti 220 sertés megközelítőleg sem fedezi a 130.000 lakosú város szükségletét, mert azon a hentesek, akik 4—5 sertést mérnek ki hetenként, a 220 sertésből csak 1--2 darabot kapnak. A többletet vidéki vásárlásokkal fedezik a hentesek és ha nem gátolják meg a vidékről való vásárlásokat, akkor nem is lesz baj a debreceni zsír elltással. Abból a 220 sertésből, melyet kapnak, nem szabad paprikás szalonnát csinálni, hogy minél több zsíradék legyen a fogyasztók részére. A zsír ellátást Debrecenben az nehezíti meg, hogy igen nagy tömegnek nincs annyi pénze, hogy zsírt nagyobb mennyiségben tudjon vásárolni egyszerre és úgyszólván naponta vásárolja be a zsírszükségletet. — Nem tudott a lakosság tartalékolni, amikor még volt miből vásárolni, volt elég kövér sertés a piacon. Az elégedetlenkedőket az elnök azzal nyugtatta meg, hogy más városokban még nehezebb a helyzet a zsírellátás terén. Budapest egymillió lakosa csak 700 kövér sertést kap hetenként a közellátást javító akcióból, Debrecenben pedig 220-at hetenként. A szakosztály ülésén felszólaltak: Bőde Gyula, Oláh István, Kiss László, Oláh János, Örv Lajos.

A magyar kálvinizmus kilenctizedrésze már határaink közé tartozik

Ravasz püspök jelentése a dunamelléki egyházkerület közgyülésén

A dunamelléki református egyházkerület közgyülésén gróf **Teleki József** megnyitója után **Ravasz László** püspök olvasta fel hivatalos évi jelentését. Megemlékezett az erdélyi részek visszatéréséről, hódoló szavakkal szólott Istennek adott hála után Magyarország kormányzójáról, aki bátor és hü országlásának huszadik évében a visszakerült Székelyföld felé fordíthatta fehér lova fejét. Benne a magyar életakarat testesült meg és magunkat tiszteljük meg, amikor neki híven, férfiasan hódolunk. Ezután beszámolt Ravasz püspök a ref. egyháznak a finnek, árvízkárosultak és erdélyi testvérek részére juttatott adományairól, majd e szavakkal fejezte be beszédét:

— Állandóan olvasunk Európa újjárendezéséről. Eközben újjá kell rendeződnie a magyar közéletnek és benne a református egyháznak is. A magyar kálvinizmus kilenctized része már határaink közé tartozik. Alig egytized része, mintegy negyedmillió református él még megszállott területen. A magyarság nemzetközi jelentőségét nem lehet megszilárdítani a magyar kálvinizmus legteljesebb igénybevétele nélkül. A mi egyházunkban nem történhetik meg, hogy százezrek ki akarjanak válni belőle s az sem történhetik meg, hogy kerítései között milliók maradjanak, akik másodsorban, átvitt értelemben szívességből magyarok. Minálunk minden református magyar, nem is lehet soha más. Ha nem volnék az egyház embere, hanem csak nemzeti politikus, akkor is vallanám, hogy a hárommillió református a 10—12 milliós tiszta magyarságnak mindig a magva és gyökere lesz.

Ravasz László püspök évi jelentését percekig tartó éljenzéssel és tapssal fogadta a gyülés, utána a világ elnök szünetet rendelt el.

A romániai magyar református egyházról **Juhász István** erdélyi ref. sajtóbizottsági előadó közölt érdekes ismertetést, megemlítve, hogy 260.000 magyar református maradt Romániában.

A debreceni egyetem teljességének visszaállításáért

A városi közgyülésen napirend előtt vitéz dr **Bessenyei** Lajos szólalt fel a debreceni egyetemen a természettudományi tanszékek ideiglenes szüneteltetése ügyében. Az egyetem alapításának történteéről beszélt, a polgárság és egyházkerület nagy áldozatáról, idézte Baltazár püspöknek búcsúztató, történelmi szavait. Reméljük, hogy nem sokáig tart a természettudományi tanszékek szüneteltetése. Kéri a főispánt és polgármestert tartsák felszínen fent a kérdést, az illetékes forumok előtt.

Kölcsey Sándor polgármester reflektált: Mindenkinek fáj Debrecenben az egyetemi kérdés ilyen megoldása. Ezt kellő időben és nyomatékkal kifejeztük és az orvoslást szorgalmazzuk. Meggyőződésem, hogy az intézkedés csak ideiglenes jellegű nemcsak a törvényben, de belsőleg is. Hiszen, hogy előbb utóbb elérjük a teljes visszaállítást. (Éljenzés.)

— **Onni Talas apósa meghalt.** Onni Talas volt budapesti finn követ apósa Helsinkiben szivszélhüdésben elhunyt.

Közel 20 éves, kitünően bevezetett

őskeresztény cég

forgalom nagymérvü fellendülése, felszabadult területekkel való kibővítése miatt tőkét keres 20—30.000 pengőig.

Tőkét biztosítom.

Szives megkereséseket CSENDES TÁRS jeligére a kiadóba.

A.M.N. MÚZEUM
KÉPTÁR OSZTÁLYA

Ismét árvíz fenyegeti Debrecent

Megtették a sürgős intézkedéseket a végleges elhárításra

Rendkívül nagy jelentőségű ügyben hozott határozatot a város törvényhatósága. Kalenda Lóránt műszaki tanácsos tett előterjesztést, melynek során többek között ezeket mondta:

— A város beépítési területén kívül fekvő telepeken: a Nyilas-, Bozzay- és Emerich-telepen a helyzet ebben a pillanatban ugyan az, mint 1940 tavaszán volt, amikor a magas talajvízállás folytán kintrekedt vizek elvezetése nem volt lehetséges és a város kénytelen volt a telepek megmentése érdekében 35.000 pengő költséggel nyilt árkokon levezetni a vizet a Kondorosba. **Az árkok azonban részben beomlottak és most a belvizek elvezetéséről nem lehet gondoskodni.** Két megoldás lehetséges: **árokrendszerrel kísérletezni,** az árkok időelőtti beomlása azonban várható, vagy pedig a város olyan csatornarendszert építtet, amelynek tisztántartása és karbantartása biztosítható s amelyen át **a víz a Kondorosba elvezethető** úgy, hogy az érintett mezőgazdasági ingatlanokban kárt nem okoz.

— (A) műszaki ügyosztály tervezetet dolgozott ki. Ennek lényege az, hogy körülbelül **7100 folyóméter hosszú, betoncsövekből összeállított csatornahálózatot létesítünk, amelyen át elvezetnénk a vizet a Kondorosba és csak egy kilométernyi rész lenne nyitott árok.** A Kondoros várható lemélyítése 1941—42. évben bekövetkezik és akkor ennek az utolsó szakasznak levezetése kis költséggel könnyen keresztülvihető. Nemcsak a felszíni vizeket vezethetik le, hanem a telepek környékén a talajvíz színvonala leszállítható és eltünik a közegészségügyi szempontból tarthatatlan állapot, hogy az egyes házaknál a kutakban levő víz ugyanazon a szinten van, mint a környező talaj. Ennek az állapotnak közegészségügyi veszedelmei könnyen megítélhetők.

A 7100 méteres betoncsatorna megépítése a tisztító aknákkal és rácsokkal együtt 145.000 pengőbe kerülne. Ennek **fedezete:** 60.000 pengő az országos szociális családvédelmi alapból hasítható ki, amelyre a város **300.000 pengőt kapott,** a hiányzó 80.000 pengő abból hosszú lejáratú kölcsönből fedezhető, amelyet a MABI-tól vesz fel a törvényhatóság.

— A csatorna létesítésével kapcsolatos földmunkát a műszaki ügyosztály irányításával házikezelésben hajthatnánk végre inségmunkásokkal, a betoncsatorna csöveinek szállítására és lefektetésére, az ellenőrző aknák készítésére nyilvános versenytárgyalást tartanánk. A csatorna használatáért az út mentén érdekelt telektulajdonosok ugyanazt a járulékot fizessék, mint a város belterületén levő csatornáért fizetnek.

A javaslatot egyhangulag elfogadták a kisgyűlésen.

A közgyűlésen **Csomor** Gyula köszönetét fejezte ki a főispánnak és polgármesternek a károsultak megsegítéséért, a műszaki ügyosztálynak, melynek tisztikara éjjel-nappal a mentési munka rendelkezésére álltak. Kéri, hogy a Német uccán bővítsék ki a csatornát és a Hétvezér uccán vezessék be a vágóhídi csatornába.

Csáky János a Kádár-árok vizének gyors levezetését kéri, mert már is nagy a víz a keleti részen.

Kalenda Lóránt felvilágosításai után **a javaslatot elfogadták.**

Közvetlenül külföldről

beszerzett ruhaszövet, selyem különlegességeinket, fehér vászon árúinkat és minden egyéb férfi és női divat cikkeinket legolcsóbban bocsájtjuk vásárló közönségünk rendelkezésére.

Kőrösi cég, Piac u. 38. szám

Megalakították a városi közélelmezési bizottságot

Kellő forgótőkét, üzleti mozgékonyságot biztosítanak ennek a fontos szervnek

Nagyjelentőségű határozatot hozott a város közgyülése **Lossonczy István** főispán elnöklésével. **Zöld József** h. polgármester terjesztette elő azt a polgármesteri javaslatot, melyre a földmüvelésügyi miniszter rendelete volt az indító ok. A miniszter ugyanis elrendelte, **hogy a városok alakítsanak közélelmezési bizottságot, mert csak úgy lehet zavartalan a lakosság élelmezésének biztosítása, ha a törvényhatóság maga gondoskodik az ellátatlanok szükségleteinek beszerzési lehetőségéről olyanképpen, hogy a törvényhatóságok területén levő gazdasági üzemekkel a szükséges zsír stb. élelmiszermennyiség biztosítására előzetes megállapodásokat létesítsenek.** Így gondoskodnak arról, hogy a szükséglet adott esetben a törvényhatóság területéről rendelkezésre álljon.

A törvényhatóság a közélelmezési ügyek vitelének elősegítésére **közélelmezési bizottságot alakított,** melynek elnöke a polgármester, illetőleg helyettese, tagjaiul pedig a következőket választották meg: dr **Böszörményi Béla,** vitéz dr **Erdey János,** dr **Juhász Nagy Sándor, Galamb Ferenc,** dr **Kertész Kálmán, Kovássy Kálmán,** dr **Nagy Béla,** dr **Sz. Nagy Samu, Serly Gusztáv** és dr **Tarján Oszkár** törvényhatósági bizottsági tagok.

A bizottság feladata általában, hogy a közélelmezési és közellátási ügyvitelt figyelemmel kísérje és a polgármesternek javaslatokat tegyen. A bizottság közelebbi teendőit nem írják elő. A megalakítással az a célja a törvényhatóságnak, hogy mivel a közélelmezési ügyek vitele a közigazgatási szabályoktól eltérő, szabadabb mozgást és gyors intézkedést kíván, a város polgármestere idevonatkozó elhatározásait javaslataival támogassa.

A bizottság ügyrendjét maga állapítja meg. A bizottságnak joga van ahhoz is, hogyha ennek szüksége felmerül, külső szakértőket is meghallgasson, sőt, hogy magát esetleg a törvényhatóság tagjain kívül álló férfiakkal kiegészíthesse. A bizottság megbízatása további intézkedésig tart. Működéséről a kisgyűlésnek havonként, a közgyűlésnek pedig félévenként jelentést tenni tartozik.

A Csokonai Kör félszázados jubileumi ünnepsége

Debrecen nagymultú irodalmi egyesülete, a Csokonai Kör fennállásának félszázados jubileuma alkalmából a Kollégium díszermében emlékünnepélyt tartott magasszínvonalú, művészi szépségben gazdag müsorral.

A dísztermet zsúfolásig megtöltő előkelő közönség jelenlétében megtartott irodalmi ünnepélyt a Kollégiumi Kántus élményt jelentő énekszámai vezették be. Csokonai dalokat énekelt **Szigethy** Gyula karigazgató finom, művészi dirigálásával.

Dr **Pap Károly** egyetemi tanár, a Csokonai Kör elnöke irodalomtörténeti értékü megnyitó beszédében, művészi elmélyedésü tanulmányban emlékezett meg a Csokonai Kör félszázados értékes, sikerekben gazdag működéséről. **Debrecen város közönsége és kultúrtényezői már 1890-ben felismerték, hogy tartozik a város nagy költője emlékének egy nevét viselő irodalmi társaság alapításával.** Ezután a kiváló előadó felvonultatta azt a nagy művészi és kultúrértékü munkát, amit kör végzett, amikor helyi kultúrérdekeken túl az egyetemes magyar kultúrérdeket szolgálta. Megemlékezett beszéde végén a kiváló előadó **azokról, akiknek munkássága Szabolcska Mihálytól Oláh Gáboron, Baja Mihályon át Kardos Albertig a kört a mostani jubileumi ünnepség határkövéig eljutni segítette.** Majd felolvasta azokat az üdvözléseket, melyeket a Petőfi Társaságtól a helyi kultúrintézményekig a Csokonai Körhöz a jubileum alkalmából küldtek.

Tuster Jolán előadóművésznő finom átéléssel, tökéletes interpretálással adott elő Csokonai-verseket.

Csobán Endre, a Csokonai Kör főtitkára „Csokonai egyetemes magyarsága" címen tartott nagyértékü, eredeti meglátásokban gazdag előadást. Beszélt a magyar író némely ethikumáról, nagy felelősségérzetéről, a magyar szellem nagy áthasonító erejéről. A magyar lélekben minden pillanatban jelen van Európa, de jelen van Ázsia is és egyformán hat rá mindkettő. Az ázsiai lelket Csokonai vette először vizsgálat alá s ezt éppen Debrecen magyarázza. **Az ázsiai magyar lélek Debrecenben maradt meg legtisztábban. Csokonai olyan városban nőtt fel, melynek népessége kezdettől fogva magyar és ezzel magyarázható, hogy magyarságának egyetemessége bármelyik magyar író fölé emeli.** Csokonai programja a magyar művelődés felemelése. Debrecennek örök dicsősége lesz mindig, hogy Csokonait szülte és nevelte.

A nagyértékü előadás után a debreceni ref. Kollégium **Lévay József** által feldolgozott diákmelódiáiból énekelt szép, zengő hangján **Nagy József,** a hegedü- és gordonkakettőst **Szendy Tihamér** és **Lévay József** játszották finoman elmélyülő művészettel, óriási tetszés és siker mellett.

Oláh Gábor csodálatosan szép „A mágyikás Csokonai" című regényéből részleteket olvasott fel **Péterffy László** gimnáziumi igazgató. A nagyhatású, költői szépségü regényrészlet a jubileumi ünnepség egyik kimagasló száma volt.

Elementáris tetszéssel fogadta az ünnepély közönsége **Baja Mihálynak,** az országosnevü költőpapnak, a Csokonai Kör örökös tagjának eredeti szépségü, nagyhatású költeményeit. Minden vers után spontán tört fel a taps a hallgatóság soraiból.

A magasszínvonalú, válogatott művészi számokból álló irodalmi est minden tekintetben méltó volt a Csokonai Kör félszázados jubileumához.

Sok a rosszlogú diák

A városi közgyülésen dr **Kupinszky Sándor** tanácsnok terjesztette elő dr **Csilléry András** egyetemi tanár jelentését a fogászati poliklinika végzett munkájáról. 260 tanuló közül 232-nek szuvas volt a foga, tehát 85.2 százaléknak. A kezelés eredményes volt, valamennyit meggyógyították. Az intézet kéri az iskolafogászati szakrendelés megszervezését. A személyi és dologi kiadások évi 3200 pengőt tesznek ki, amire meg van a fedezet. Tekintettel a rendkívül fontos közegészségügyi érdekekre, a közgyülés a kért segélyt megszavazta.

Debreceni orvosok az epilepszia felismerésének új módját találták meg

A debreceni Orvosegyesület tegnap délután a gyermekklinika tantermében tartotta tudományos ülését, amelyen Debrecen orvostársadalma nagyszámban képviseltette magát. Ott láttuk dr Hüttl Tivadar prorektor, dr Bókay Zoltán prodékán, dr Csilléry András, dr Jeney Endre, dr Fornet Béla, dr Borsos-Nachtnébel Ödön, dr Kettessy Aladár, dr Sántha Kálmán és dr Orsós János Imre professzorokat.

Dr Jeney Endre elnöki megnyitója után dr **Rákos** Rezső a bélbetüremkedés egy ritka esetét mutatta be. Értékes bemutatásához dr Borsos-Nachtnébel Ödön szólt hozzá. Dr **Dzsinich** Antal magántanár a **„páncélszív"** a szívburok ritka elmeszesedési esetét mutatta be. Bemutatásához dr Fornet Béla professzor és dr Máthé Konrád szólottak hozzá.

Ezt követőleg került sor dr **Fazekas Sándor** és dr **Szauter** Béla előadására. Az előadók kifejtették, hogy kutatásaik során egy az epilepsziának kórismézésében **nagy fontosságú, új eljárásmódot találtak.** Szemtükrözés útján megállapítható, szerintük, a szem érkörüli kötőszöveti kötegek szokottnál nagyobb számából, hogy az illető epilepsziás. Ennek igen nagy jelentősége van. Itt utaltak arra a tényre, hogy eddig **sokhónapos fektetéssel** tudták csak felismerni az epilepsziát.

Tudományos és egyéb szempontból is érdekes előadásuk után termékeny vita indult meg, többek között felszólaltak dr **Kettesy** Aladár és dr **Sántha** Kálmán professzorok is. Dr **Jeney** Endre záró szavaival ért véget a magasszínvonalú tudományos ülés.

Internálás vár az árdrágítókra

A debreceni rendőrség bünügyi osztálya Szabó Gyula rendőrtanácsos, bűnügyi osztályvezetővel élén nagy erélyel folytatja a nyomozást az árdrágítások megszüntetésére. Mindazokat, akik az árkormánybiztos által megszabott árakon felül hozzák termányeiket forgalomba, előzetes letartóztatásba helyezik, majd az internálásirendelet alapján internálják az árdrágítókat. Minthogy az árdrágítás az ország érdekeit sérti, személyre való tekintet nélkül a debreceni rendőrség mindazokat internálni fogja, akikre az árdrágítás rábizonyul. Értesülésünk szerint a debreceni rendőrség ezidőszerint is több olyan ügyben folytatja a nyomozást, melynek vádlottjainál már az internálási rendelet értelmében fognak eljárni.

Háromszázezerpengős kölcsön út és csatornaépítési célra

A város a MABI-tól 300.000 pengő kölcsönt kért s erre vonatkozó határozatát a belügyminiszter jóvá is hagyta. A pénzt út és csatorna építésre használják fel.

Halálraitélték a zempléni gyilkost

Buranyics László 33 éves csavargó még 1937 novemberében, a Felvidéknek az anyaországhoz csatolása előtt a zemplénmegyei Szürnyeg községben **megfojtotta és kirabolta Tussai Mihály** jómódú **gazdát és feleségét,** akiknél alkalmazásban állt Buranyics László Kucsera nevü társával követte el tettét, Kucserát azonban már átadták régebben a cseh-morva védnökség bíróságának. **Buranyicsot most a sátoraljaújhelyi törvényszék kötéláltali halálra ítélte.**

Kitünő szabású

ingek

nagy választékban

Frank Imrénél

Arany Bika

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA november 16-án reggel 8 órától november 23-án reggel 8 óráig: „Aranyangyal", Piac u. 50. Telefon: 24-53. — „Reménység", Csapó u. 22. Telefon: 34-21. — „Isteni gondviselés", Petőfi tér és Teleki ucca sarok. Telefon: 29-81. — „Sas", Hatvan u. 70. Telefon: 11-39.

Nyilvános köszönet

az erdélyi menekültek javára a cserkészet által gyűjtött pénzadományokért

F. hó 14. és 15. napján az „Erdélyért" gyűjtőbizottság felkérésére a debreceni cserkészek az egész város területén adományokat gyűjtöttek az erdélyi menekültek javára. A nagyszámú természetbeni adományon (ruhaneműek, fehérneműek, élelmiszerek, könyvek játékszerek stb.) **kívül 2406.22 P készpénz is gyűlt össze, mely azonban olyan kis tételekben és nagyrészben névtelen adakozóktól folyt be, hogy annak névszerint való hírlapi nyugtázása lehetetlen.**

Ezért ezúton mondunk minden egyes adakozónak hálás köszönetet. Az „Erdélyért" gyűjtőbizottság nevében Lossonczy Istvánné elnök, dr Tatay Zoltán ügyv. elnök.

— **Dr Reke Gusztáv városi tiszti főügyész** 25 évi szolgálata után a VI. fizetési osztályba lépett elő október 1-től kezdődő hatállyal.

— **Kolozsvár polgármesterévé Keledy Tibor fővárosi tanácsnokot** nevezte ki a belügyminiszter. Keledy Tibor kiváló közigazgatási szakember.

— **Vitéz Boczkó Béla műszaki igazgató, Vadász Sándor a városi szeszüzlet vezetője.** A városi közgyűlésen bejelentésre került, hogy a városi szeszüzlet vezetésében változás állott be. Vitéz Boczkó Bélát, a városi szeszüzlet igazgatóját a polgármester a Világítási Vállalatnál szervezett műszaki igazgatói állásra nevezte ki november 15-ikétől kezdve. Helyére a szeszüzlet élére üzletvezetőként Vadászy Sándor kereskedőt alkalmazta. A forrásvízüzem ezután a Világítási és Vízmű Vállalat keretébe fog tartozni. A bejelentést a közgyűlés tudomásul vette.

— **Eltemették a Jugoszláviában lezuhant angol repülőgép áldozatait.** A négy áldozatot a podgoricai katonai temetőben helyezték végső nyugalomra. A temetésre Podgoricára érkezett a belgrádi angol légügyi attasé is egy angol lelkésszel.

— **Kanada 18 új hadihajót épít.** Lehetségesnek tartják, hogy ezeket a hajókat befejezésük után átadják Angliának.

— **30 ágyas lesz a tüdőbeteggondozó intézet.** A közgyűlésen dr Kupinszky Sándor tanácsnok terjesztette be a tüdőbeteggondozó intézet ügyében a polgármester javaslatát. A 30 ágyas tüdőbeteggondozó intézetben a betegek napi ellátási költsége 3 pengőnél több nem lehet. A belügyminisztérium 1941-re 27.375 pengőt biztosít, mint állami ellátmányt és ezt az összeget kiutalja. A közgyűlés tudomásul vette, hogy az épület kizárólag erre a célra szolgálhat és a polgármester az Otthon megnyitása iránt akkor intézkedik, amikor a miniszter a hozzájárulási költséget jelentő költségvetési tételt jóváhagyta.

— **A hószobrok alkotója nagy nyomorban levő családjának** N. N. 2 pengő 50 fillért juttatott el.

— Muti, a fasiszta párt volt főtitkára eltűnt. Belgrádi jelentés szerint a hét elején a görög állások ellen intézett légitámadásból még most sem tért vissza támaszpontjára. Muti az olasz légiflotta egyik legkiválóbb pilótája.

— **Leszakította az óbudai téglagyár magasfeszültségű áramvezetékét zsinegre kötött kővel**, majd a letépett magasfeszültségű vezetékre dobva magát öngyilkos lett Kassinczky János 50 éves fúrómester, aki a gyárban dolgozott. Hogy a borzalmas öngyilkosságot miért követte el, nem lehetett megállapítani.

x **Orvosi hír.** Dr Szent-Királyi István orvos rendelését megkezdte. Arany János u. 14.

— **Megalakult a világ első női frontharcos szervezete** Turku finn városban. A szervezet tagjai azok a nők, akik a finn-orosz háborúban az első vonalban teljesítettek szolgálatot.

— **Horvátországban csak csütörtökön és szombaton** szabad sertéshúst árusítani a horvát báni hivatal rendelete szerint.

— **Belgrádban épül Európa legmagasabb felhőkarcolója**, mely 70 méter magas lesz. Pincéjében hatalmas légoltalmi helyet építenek.

— **Ecuadorban, Braziliában és San Domingoban keres piacot Japán** az Egyesült Államokkal fennálló kerskedelmi korlátozások miatt. Japán főleg orvosságot, üveg- és porcellánárut szeretne importálni.

— **Belics jugoszláv közlekedésügyi miniszter elutazott Budapestről.** A nyugati pályaudvaron a búcsúzásnál sokan jelentek meg. A jugoszláv miniszter kijelentette, hogy kitűnően érezte magát Budapesten és sajnálja, hogy halaszthatatlan ügyei miatt tovább nem maradhat.

— **A belgrádi főpolgármester Budapestre érkezik pénteken.** Tomiv Jevren volt miniszter, belgrádi főpolgármester a budapesti közüzemek tanulmányozása céljából utazik a magyar fővárosba.

x **Naményi Gyorsíróiskolába**, gépíróiskolába kezdőtanfolyamra beiratkozhat. (Bathyány u. 1.)

— **Újabb földcsuszamlás Romániában.** Rapila román község határában és a községben súlyos földcsuszamlások történtek, Rapilában 56 ház mozdult el helyéről meglehetősen nagy távolságra.

— **II. Rákóczi Ferenc** Borsi községben levő szülőházának nemzeti zarándokhellyé átépítésével és a Rákóczi múzeum berendezésével kapcsolatban felmerült költségekhez Debrecen városa is 1000 pengő segéllyel hozzájárult.

— **A debreceni Kereskedő Társulatnak** az 1941. évre 6000 pengő rendkívüli segélyt szavazott meg a közgyűlés.

— **A köztemetőnél** a gépészi állást szakaltiszti állássá szervezik át, mint ahogy a többi üzemeknél is van.

— **A városi tisztviselők és nyugdíjasok és illetményemelése.** A közgyűlés határozata értelmében a városi tisztviselőknek is megadják azt a hétszázalékos fizetésemelést, amit az állam ad, még pedig november 1-től kezdve. Ugyanezt kapják a vállalati alkalmazottak, nyugdíjasok is.

— **A városi zenedénél**, a többi városokhoz hasonlóan a tanárok a **VII. fizetési osztályig lépnetnek elő** és szolgálatukat a IX. osztályban kezdik. Igy Eleánthy Mária tanárnőt a X-ből a **IX. osztályba** helyezik át.

— **Átalakítások a tüdőbeteggondozó intézetben.** Átalakíttatják a tüdőbeteggondozó intézet alagsorát. A munkákat a következők kapják: kőműves Szodray Ferenc 1402 P, asztalos Fux János 712 P, lakatos Gál András 202, Bors Kálmán 320 P, mázoló Szombathy József 245, villanyszerelő Tóth György 101 P, vízvezetékszerelés Jakab József 913 P. Ezenkívül szabadkézből 630 pengő értékben kisebb javítási munkákat adtak ki.

— **Kiadták a II. számú gazdasági népiskola építési munkáit.** A tegnapi városi kisgyülésen a II. számú gazdasági népiskola kibővítési munkáinak elvégzésével a következő iparosokat bízzák meg: föld, kőműves és elhelyező munkával Jost Ferencet 13.400 pengőért, az ácsmunkával Szendrey Sándort 5400 pengőért, a bádogosmunkával Szathmáry Ferencet 698 pengőért, a tetőfedőmunkával König Vilmost 2646 pengőért, az asztalos, üvegesmunkával Pongrácz Árpádot 1449 pengőért, a mázolómunkával Szathmáry Andrást 803 pengőért, a villanyszereléssel Fülöp Lajost 291 pengőért, összesen 24.717 pengő költséggel.

— **A sorozó bizottság elnökévé** a törvényhatósági közgyülés vitéz Lépes Győző ezredest, helyettesévé dr Sz. Nagy Samut küldte ki.

— **A tisztviselői vasúti arcképes igazolványok** térítési díjából a város a jövőben állami mintára háromnegyed részét vállalja a házipénztár terhére.

— **A Cserepes uccai rablótámadás tetteseit átadták az ügyészségnek.** Pálfi Sándor 22 éves alkalmi munkás, Dobó ucca 5. szám alatti lakos fiatalkorú társával együtt ravasz trükkel 85 pengőt elrabolt Vitányi László 13 éves középiskolai tanulótól. A tettesek kihallgatását a rendőrség befejezte és átadták őket az ügyészségnek.

— **A motoros vonat elé szaladt a tiszacsegei határban Elek Józsefné**, akinek életét csak a vezető ügyessége mentette meg, mert egy méterrel a vágányokon heverő asszonytól lefékezte a vonatot. Az asszony, aki az izgalomtól ájultan hevert a sineken, később elmondotta, hogy a férje súlyos betegsége keserítette el annyira, hogy kiszaladt a lakásból, ahol többen ültek az asztal körül. **Körülbelül fél kilométert rohant és maga sem tudja, hogy került a vágányokra.** Elmenni már nem tudott a vonat elől, mert elhagyta az ereje.

— **Kútakat fúrat a város.** Elhatározta a kisgyűlés, hogy a Tegez és Vezér uccán, a Libakertben kutakat fúrat és pedig Füvessy Lajos, Trnka Ferenc és Sáfár Miklóssal egyenként 1617 pengő költséggel, ezeken kívül légvédelmi kutakat is ásnak a Kossuth uccán Füvessy Lajos, az Erzsébet uccán Kiss Lajos végzi a munkát 1691 pengőért.

— **Három napja eszméletlen a luminállal öngyilkossági kísérletet elkövető kolozsvári úriasszony.** Bakoss Jánosné, aki mint megírtuk azért akart megválni az élettől, mert értesítést kapott, hogy férjét Bukarestben meggyilkolták a románok. A Frohner szállodában levő szobájában mérget vett be és azóta 72 óra telt el, de még mindig nem tért magához. Csütörtökön este a szívverése erősbödött, úgy hogy orvosi megállaptás szerint remény van arra, hogy a 35 éves fiatal asszony szívós szervezete leküzdi a mérgezést és életben marad. Ezesetben már valószínűleg a mai napon kihallgathatja a rendőrség és világosság derül a titokzatos öngyilkossági kísérlet ma még homályos részleteire.

— **Nem azonos.** „Öngyilkos akart lenni a táblán" című cikkben szereplő Kovács Lászlóné **nem azonos a Hajdúnánáson lakó D. Kovács Lászlóné úrasszonnyal**, kinek a debreceni táblán semmiféle ügye nem volt. Nehogy a névhasonlóság tévedésekre adjon alkalmat, ezt a tényt külön is megállapítjuk.

— **Zsidó istentiszteletek.** A statusquo ante izr. anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje folyó hó 22-től 29-ig: Péntek este mindkét templomban 3.55, szombat reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Kápolnási uccában 10, délután mindkét templomban egynegyed 4, ifjúsági a Kápolnási uccában háromnegyed 4, este mindkét templomban háromnegyed 5 órakor. Köznap reggel mindkét templomban fél 7, este 4.05. Csütörtökön jóm kippur után a Kápolnási uccában déli 12, a Deák Ferenc uccában háromnegyed 5 órakor. Rabbiság. — Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Péntek d. u. 3.52, szombat d. e. 8, d. u. 3 órakor. Szombat kezdete 3.42, kimenetele 4.52 órakor.

Helyben van a jó példa

Olvassuk a nyilaslapokban Szálasi Ferenc felvidéki útjáról a tudósításokat. Valahogy sokaljuk azt a meghatározást, hogy „diadalút" volt a felvidéki körutazás. Inkább a kortesút jelző illik erre. No de hát legyen kinek-kinek a kedve szerint. Azonban mégsem lehet szó nélkül hagyni Szálasi vezetőtestvér néhányszavas kassai beszédét, mely a következőket tartalmazta:

„Köszönöm kiállásukat, amellyel példát mutattak a magyar értelmiségnek. Kérem, hogy életükkel és minden cselekedetükkel mutassanak jó példát a jövőben is, mert **ez a nép évszázadokon keresztül nem látott jó példát** maga előtt..."

Szerény véleményünk szerint ott Kassán **helyben van a jól példa. II. Rákóczi Ferenc szelleme és példaadása.** Talán elég jó példa lehetne még a nyilastestvéreknek is...

— **A „Ferenc József" keserűvíz** régóta kitűnően bevált háziszer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és biztosan ható, természetes hashajtó. — mely számos betegségnél az emésztest javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— **Dr Franz Koch** berlini egyetemi tanár ma, pénteken délután 5 órakor tartja már jelzett előadását a központi egyetemen.

— **Nyilvános illemhelyek ügye.** A Magyar Élet Pártjának közgyűlést megelőző értekezletén dr Budaházy-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, törvényhatócsági bizottsági tag szóvátette a Városi Takarék előtt levő nyilvános illemhely ügyét, amely ezen exponált helyen — három előkelő pénzintézet szomszédságában — sérti a szépérzéket és a jóizlést, miért is indítványozta annak földalatti elhelyezését. Kérte, hogy a polgármester hívja fel a műszaki ügyosztályt megfelelő terv és költségvetés elkészítésére s ezen munkálatnak koratavasszal való keresztülvitelére. Megemlítette, hogy Budapest főváros éppen most illesztett be jövőévi költségvetésébe egymilliőötvenezer pengőt újabb földalatti illemhelyek építésére, melyek egyébként 40—50.000 pengőbe kerülnek.

— **A nyulasi gyilkosság ügyében több gyanusított van,** akik ellen lefolytatja a vizsgálatot a debreceni csendőrség, hogy nem-e terheli gyanú valamelyiküket Nádasdy Lajos meggyilkolásával kapcsolatban. A vakmerő gyilkosság ügyében rövidesen érdekes fordulat várható.

— **Egységes ruhaszövet készül a szegényebb néprétegeknek.** Illetékes körök helyeslik annak a tervnek a megvalósítását, hogy az ipari és mezőgazdasági munkásság részére egységes ruhaszövetek készüljenek, hogy ezáltal lehetővé váljék a szegényebb néprétegek részére is a ruhaszövetek beszerzése. A textilgyárakban már folynak az előkészítő munkálatok az egységes szövetek gyártására. Megnyilvánult az a kívánság is, hogy az olcsó népruházati anyagok forgalombahozatalát olymódon szabályozzák, hogy illetéktelenek ne élhessenek vissza az olcsó ruhaakcióval. Valószínű, hogy a hatóságok fogják kijelölni az igényjogosultakat, akik azután utalvány alapján vásárolhatnák meg ezeket a ruhaanyagokat. Lehetséges, hogy az anyagokat konfekcionálva, kész ruhák formájában hozzák forgalomba.

— **Agglegényadót** vezetnek be Bulgáriában.

— **A szovjetorosz statisztikai hivatal** most tette közzé a moszkvai népszámlálás eredményét. Ezek szerint Moszkva lakóinak száma 4,382.000.

— **Útkikövezés.** A városi közgyűlésen a közúti költségelőirányzat tárgyalásánál Ráthonyi Lajos kérte az Ujvárosi út és a régi Téglavető közt egy 600 méteres szakasz kikövezését, amit a polgármester kilátásba helyezett. — A közgyűlésen Bakóczy Gábor a Cserepes ucca kikövezését kéri, amit a polgármester 1942-re kilátásba helyez.

Leszállítás helyett emelés

Debrecen közönsége régen várja, hogy az évekkel ezelőtt az ő áldozatkészségéből létesült mélyfúrásokból valami haszna is legyen. A mélyfúrások vizében csak fürödhet — saját pénzéért (de azt is csak nyáron, miután a fedett fürdő még mindig zárva van), ellenben a feltörő földgáz felhasználásából semmi hasznot nem látott eddig. Az volt a remény, hogy egyszer mégis csak olcsóbb lesz a villany és a gáz a mélyfúrások eredményéből kifolyólag, ez a remény azonban tegnap alaposan megdőlt.

A villany árát évekkel ezelőtt szociális pótfillérekkel növelték. Ez a rendszer nemcsak hogy állandósult, hanem most itt van az új áremelés, mely az amúgyis agyonterhelt és a drágulás következtében gondokkal küzdő közönséget újabb teherrel sujtja. Szavunk sem volna a villany és gáz árának emelése ellen, ha a világítási vállalat deficittel küzdene, sőt természetesnek tartanánk, ha rentábilitása és alkalmazottai érdekében a deficitet áremeléssel eltüntetni igyekezne. Igen ám, de nem így van. A világítási vállalat évek óta tetemes haszonnal zárja mérlegét és az volna az indokolt, ha a jelentős haszonból ármérséklés formájában valamit visszajuttatna a közönségnek, olcsóbbá téve a villanyt és a gázt.

*

Az áremelés, melyhez a közgyűlés hozzájárult, az ipari termelést is drágítja, a kereskedelem költségeit is növeli, tehát az ipart illetőleg a termelési költségek növelését idézi elő Épen ezért nem lehet közömbösen túlhaladni az áremelő határozat mellett, annál inkább nem, mert az ipari üzemeknél a néhányfilléres emelés is egész hónapot véve jelentős összegre rug.

*

A főispán a MÉP értekezleten azzal indokolta meg a villany és gáz árának emelését, hogy a világítási vállalatnál a 7 százalékos drágasági fizetési bérpótlék életbeléptetése és egyéb más szükségletek felmerülése folytán a fedezetek kiegészítéséről kell gondoskodni. Engedelmet kérünk, ezzel az indokolással nem lehet emelni a gáz és villany árát, mert az árkormánybiztos hivatalos kijelentése szerint a 7 százalékos fizetés- és bérpótlékot nem szabad áthárítani a közönségre. Már pedig itt ez történik!

*

A magángazdaságot annál inkább sújyosan érinti a villany és gáz árának emelése, mert hiszen ő nem tehette meg azt, amit most tesz a város, a főispáni kijelentés szerint, hogy áthárítja a hétszázalékos béremelést a fogyasztóra, de még ahhoz sincsen módja, hogy ezt a villany- és gázáremeléséből előálló differenciát áthárítsa. Ami a magángazdaságra, az iparra, kereskedelemre kötelező, fokozottabban kötelezőnek kell lennie a közüzemekre, mint amilyen a világítási vállalat.

*

Végezetül pedig kíváncsiak vagyunk arra, hogy vajjon kért-e, vagy kérni fog-e a város engedélyt az áremeléshez az árkormánybiztostól? Sem a főváros, sem a vidéki városok közüzemeiről nem hallottuk, hogy bármiféle közszolgáltatás árát emelték volna. Etekintetben Debrecené az elsőség, de ez nem valami nagy dicsőség!

December harmadikán lesz Doryta Bonewa hangversenye

A bolgár származású és Budapesten tanult **Doryta Bonewa** egyike ma a leghíresebb berlini operaénekesnőknek, aki egészen fiatalon csinált fényes karriert. Mostani téli körútjának zsúfolt programjából egy estét szán Debrecennek, hogy bemutassa itt is csodás hangját és nemes énekművészetét. Honorariumának nagy részét az erdélyi menekültek javára ajánlotta fel.

Itt említjük meg, hogy a Zenekedvelők Köre legközelebbi bérleti estjére elfogadta a meghivást Ottrubay Melinda, az Operaház nagyszerű táncművésznője és Zsedényi Károllyal, az Operaház balett-táncosával együtt január 4-én este adják balett-estjüket a kör zenekarának kíséretével.

Jegyek és a további hangversenyekre 40—50 százalékos kedvezményt jelentő csonka bérletek a Harmathy könyvkereskedésben válthatók.

TELEKI MINISZTERELNÖK:

Eredményeket értünk el, de elsősorban európai eredményeket

Budapest, nov. 21. A MÉP Esterházy uccai klubhelyiségében klubnap volt, amelyen igen sokan gyűltek össze a párt tagjai, akik azután közös vacsorán vettek részt. A vacsora során **Spett** Ernő üdvözölte a miniszterelnököt, eredményes bécsi utazása alkalmából. A vacsora résztvevői a miniszterelnököt hosszantartó meleg ünneplésben részesítették. Ezután feszült figyelem közepette Teleki miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Melegen köszönöm nektek a kedves üdvözlést — mondotta többek között a miniszterelnök. Spett Ernő azt mondotta, hogy eredményeket értünk el. Igen eredményeket, de ezek az eredmények ezúttal inkább és elsősorban európai eredmények. Én már hosszú esztendőkkel ezelőtt írtam arról, amiről ma itt beszélnek: újvilágról, az új irányban való fejlődésről. S azt a vonalat, amelyet követünk s amelyet Gömbös Gyula barátunk követett, én régen látom, régen tudom és őszintén követem s mondhatom, ezt az őszinteséget künn hamarabb vették észre, mint idebent. Az őszinteséghez nem kell hangosnak lenni, az őszinteséget úgy kell gyakorolni, hogy a közös kérdésekben az ember mint barát viselkedjék s necsak magát szolgálja, hanem a barátot is. Az a terület, amelyet Európának nevezünk, mindenkor egészséges életet élt, mert senki e világon nem független, tökéletesen nem független minden tettével, hanem függ attól, hogy mivel tartozik másoknak, különösen barátainak.

— A mai időkben átvergődni és nemzeteket, akár kicsinyeket, akár nagyokat átvezetni óriási felelősség és feladat. Nem önzés az, amikor azt kérem, hogy ehhez a nagy feladathoz minél több időkiméletet kapjunk. Ma mindazoknak, akik országokat vezetnek az a kötelességük, hogy biztosítsák Európa stabilitását. Csak azoknak az országoknak van létjogosultságuk, amelyek európai célokat akarnak szolgálni, amelyek fel tudnak emelkedni arra a színvonalra, ahol európai célokat is szolgálnak. Mi ezer éve, legalább is már Árpád óta szolgálunk európai célokat s ha más nemzetek Euprópában tudnak is ide emelkedni, miért legyünk mi azok, akik ezt a készséget odadobjuk. Azt hiszem mindnyájan teljes bizalommal lehetünk a jövő iránt, azzal a bizalommal, amivel a józan komoly ember lehet. Aki egyenes úton jár, azt tisztelni fogják mindenkor barátai is, ellenségei is. Maradjunk tehát azon az úton, amelyen eddig jártunk, bizzunk önmagunkban, bizzunk abban az erőben, amelyet a nemzet kifejt. Ne várjunk csodákat, de bízzunk magunkban úgy, hogy azt a szemek villogásából mindenki láthassa, mert akkor minden menni fog.

A miniszterelnök beszédét a vacsora résztvevői meg-megújuló tapssal és éljenzéssel fogadták.

Hóman kultuszminiszter a tanügyi reformokról és kérdésekről

A képviselőház tegnap a kultusztárca költségvetését tárgyalta. Több képviselő szólalt fel, akiknek **Hóman Bálint** kultuszminiszter válaszolt. Rámutatott arra, hogy az 1933—34. évben a legnehezebb gazdasági és mezőgazdasági válság idején 87 millió pengő volt a tárca költségvetése. 1941-ben 132.5 millió pengő áll rendelkezésre. Ezután utalt arra, hogy mindig hangoztatják, ha a nemzetnevelés belső tartalmát, illetve munkáját mélyíteni akarjuk, akkor elsősorban belső előfeltételeket kell teremteni, amelyek a munkát lehetővé is teszik. A feladat kettős, tanítani és nevelni kell. A tanügyi igazgatás reformját a közoktatásügyi igazgatás decentralizálásával hajtja végre s ezentúl tovább kíván haladni. A napokban bocsátott ki rendeletet, amely arról szól, hogy a tankerületi főigazgatók hatáskörébe utalja az állami tanítók kinevezését, az államsegélyes iskolák tanítóinak jóváhagyását és több más személyi és egyéb ügyet. A tanerők színvonalának emelése természetesen hosszabb munkát vesz igénybe 1938-ban akadémiai színvonalra emelte a népiskolai tanítók képzését és a jövő évben kezdődik meg az ilyen irányú oktatás. Úgy gondolja, hogy a tanítókat ötévenként továbbképző tanfolyamra küldi.

Az utóbbi években kb. 3500 tanító és tanári állást szerveztek meg. Ezen a téren, a középiskolai tanárokat kivéve, az értelmiségi munkanélküliség megszüntnek tekinthető. Polgári iskolai tanár nincs állás nélkül. Tanítónők közül még mindig 2000 pályázó szerepel különféle hivatalokból. Állás nélkül tanító azonban már csak 500 van, akiket azonban a visszacsatolt területek rövidesen felszívnak.

Csak a vezető népréteg műveltségével nem lehet megítélni egy nép műveltségét, ez utóbbit a legszélesebb néprétegek műveltsége szabja meg. Ezt a célt szolgálta az idén hozott törvény, amely 8 osztályos népiskolai tanítást rendel el. A közbensö események miatt ez a munka némi hátrányt szenvedett, de a munkák megindulnak és az iskoláknak már 45—50 százaléka áttért a 8 osztályos oktatásra.

Gondoskodni kell arról is, hogy az alapműveltség tökéletesítésével, a tehetségesek céltudatos támogatásával az arra alkalmas magyar ifjak eljussanak magasabb iskolákba. Ezért mindenképpen igyekszik előmozdítani az ifjúság szociális helyzetének javítását, tanulmányi lehetőségeinek megkönnyítését. A népiskolákban a tanítás ingyenes. A középfokú iskoláknál évekkel ezelőtt méltányos tandíjrendszert vezetett be és ezt a jól bevált rendszert ülteti most át az egyetemekhez. Sok panasz hangzott el a magas egyetemi díjak miatt. Az új rendszer szerint az egyetemi hallgatók 20 százaléka az eddiginél magasabb díjat fizet majd, kb. 128 pengő tandíjat és 96 pengő mellékdíjat. Ezzel ez még mindig nem éri el az olasz egyetemek összegét. Kb. a német rendszernek felel meg s csak tehetős szülők gyermeki fizetik. **További 20 százalék kb. a mai nívón mozgó tandíjat fizeti majd (kb. 160 pengőt), míg az egyetemi hallgatók 60 százaléka a mainál kevesebb tandíjat fizet majd,** mégpedig 20 százaléka teljes tandíjmentességben részesül és csak 22 pengő mellékdíjat fizet, 20 százaléka pedig az úgynevezett ¾ mentességet élvezi, ami 32 pengő tandíjat és 32 pengő mellékdíjat jelent egy félévre. Ezenkívül internátusokkal, menzákkal, tanulmányi segélyekkel és ösztöndíjakkal támogatják az arra érdemes szegényebb egyetemi hallgatókat. A támogatás tehát meg van úgy, hogy az értelmiségi réteg magába szívhatja a szegény emberek tehetséges gyermekeit. Viszont szembe kell szállni ezen a téren különféle demagógikus jelszavakkal, amelyeket, mint legutóbb, röpiratokkal is terjesztettek. Így nem áll például az, hogy az úgynevezett falusi magyar réteg nem tudna magasabb iskolákba jutni. A társadalmi fluktuáció igenis meg van, legfeljebb az emelkedés rendszere nem egyszerre történik, hanem esetleg csak három generációban.

— Mindenkinek meg kell értenie ebben az országban, elsősorban a tanítóknak és tanároknak, hogy a népek versenyében nem kasztszerűen megmerevedett középosztályra, hanem a népi osztályokból folytonosan kiegészülő egészséges és fejlett értelmiségi rétegre van szükségünk. Gondoskodni kell és gondoskodunk is a hazai nemzetiségek gyermekeinek anyanyelvükön való oktatásáról és neveléséről, hogy a magyar haza iránt való hűségről jó, összeférő népiségüket megőrizhessék és sajátos hagyományaikon felépülő korszerű kultúrájukat is kifejezhessék.

A kultuszminiszter beszéde után a Ház a tárca költségvetését elfogadta.

Teleki a Kormányzónál

Budapest, nov. 21. Gróf Teleki Pál miniszterelnök csütörtökön délelőtt fél 11 órakor áthajtatott a királyi várba, hogy kihallgatáson jelenjék meg a kormányzónál. A miniszterelnök a bécsi tárgyalások eredményeiről számolt be a kormányzónak s kihallgatása több, mint egy óra hosszat tartott.

A jövő hét elején összehívják a képviselőház és a felsőház külügyi bizottságát, ahol gróf Csáky István külügyminiszter mond tájékoztatót.

Német hadijelentés

Berlin, nov. 21. A véderő főparancsnoksága közli:

A német gyorsnaszádok a háború kezdete óta túlerőben lévő angol tengeri erőkkel vívott számos harcukban nagyszámú ellenséges hadihajót süllyesztettek el — közöttük hat cirkálót és két búvárnaszádot — 11.300 tonna ürtartalommal. A gyorsnaszádok által elsüllyesztett kereskedelmi hajótér a naszádoknak a nyugati vizeken történt harcbavetése óta meghaladja a 212.000 tonnát.

Most történt első ízben, hogy elveszett egy német gyorsnaszád az Anglia keleti partja felé történő előrenyomulása során több angol rombolóval vívott harcában.

A november 19-éről 20-ára virradó éjjel a légierő a Birmingham ellen már jelentett nagy támadáson kívül folytatta megtorló támadásait London ellen.

A november 20-áról 21-ére virradó éjjel az angol repülők megtámadtak néhány Nyugat- és Észak-Franciaországban fekvő német repülőteret. — Egyetlen egy célpontot sem találtak azonban el.

Két német gép nem tért vissza

Harcok a görög fronton

Belgrád, november 21. (Bud. Tud.) A „Politika" a jugoszláv-görög határról, Gyevgyelijáról jelenti, hogy az olasz-görög háború az utóbbi napokban rendkívül elkeseredetté vált. Bizonyos előjelekből és a harcok megélénküléséből ítélve arra lehet következtetni, hogy az olaszok ellentámadásba mentek át az északnyugati fronton.

A tegnapi nap folyamán Gyevgyelijján egész nap hallatszott az ágyúdörgés és a repülők által ledobott nagyerejű bombák robbanása. Az ágyúzás és bombázás az éjszakai órákban is folytatódott. Az olaszok elhatározták, hogy minden körülmények között megakadályozzák a görög támadás eredményességét és ezért a repülőgépek már éjszaka is tevékenykednek. A görög támadást részben már sikerült is visszavetni. Az olasz gépek különben szerdán ismét heves bombázásport zúdítottak több görög katonai célpontra.

Gyászrovat

Özv. Vass Andrásné Papp Amália élt 90 évet. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II/a. ravatalozó termeből. Lakás: Klapka ucca 36. Temetését Bartha vállalata végzi.

Fésüs Margitka 18 éves temetése szombat délután fél 4 órakor lesz a Köztemető II/b. terméből róm. kat. szertartással. Fehértói temetkezési vállalatának rendezésében.

Hazánkban kissé szárazabb levegő jutott uralomra és a kisebb ködszitálástól eltekintve eső már sehol sem volt. A felemelegedés a nyugati határvidékeken, ahol kisebb volt a ködképződés, 10 fok alatt maradt, de az ország többi részében ismét 10 fok fölé emelkedett, sőt Pécs környékén és Erdélyben 15 fokot is mértek.

Jóslás: Gyenge légáramlás, több helyen köd, erős éjszakai lehülés, különösen a nyugati megyékben. A nappali hőmérséklet alig változik.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

November 22-én, pénteken este: **Varázskeringő.**

November 23-án, szombaton délután: **Aranykalász.**

November 23-án, szombaton este: **Varázskeringő.**

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Pénteken este A) bérletben, szombaton este B) bérletben és vasárnap este bérletszünetben kerül felújításra a régi operettek legnagyobb sikere, a **Varázskeringő.** Szombaton délután filléres helyárakkal **Aranykalász,** vasárnap délután mérsékelt helyárakkal **Éva** kerül színre.

CSEREBERE

Az Apolló mozgószínház filmje

Páratlanul mulatságos, a burleszk határán mozgóan könnyű fajsúlyú vígjáték a Cserebere. Tele ötletes fordulatokkal, pompás, ízes humorú szituációkkal, melyek alaposan próbára teszik a nézőközönség nevetőizmait. Szinte minden jelenet után felharsan a kacagás, régen láttunk ennyire sikerült szórakoztató filmet. A rendezés ügyesen állítja fejtetőre a helyzetet, brilliáns elgondolások csillannak meg az ügyesen bonyolódó, pergőiramú mese során. Elsőrangú szereplőgárda áll ezenkívül a siker szolgálatában. Főszerepben Bordy Bella remekel a szerelmes leány szerepében. Szilassy Lászlót régen nem láttuk ennyire jóképűnek és ilyen kitűnő színésznek. A darab tengelyében mégis Latabár áradó humora, pompás mókázása áll, mely túlzásai mellett is lépten-nyomon nevetést fakaszt. Kiss Manyi méltó partnere, de a szereplőgárda minden tagja kitűnő. A kísérő műsor érdekes, aktuális.

A Hungária filmszínházban nagy érdeklődéssel mutatták be a „Zöld pokol" című filmet, melyben az inkák kincsei után kutató expedició izgalmas történetét pergetik le az ösvadonban. Szép természeti felvételek fokozzák az érdeklődést. A kísérő műsorban az olasz-görög háború képei jók.

Közgazdaság

A pénzügyminiszter az ipari célra szolgáló szeszegyedárusítási eladási árát hektoliterfokonként két pengővel felemelte. A rendelet a megjelenés napján lép hatályba és az országos árkormánybiztos nyilatkozata szerint ettől az időponttól a szeszkereskedők az áremelkedésnek megfelelő összeggel emelhetik a szabadforgalomba került szesz árát. Az igényjogosult termelők számára házifogyasztásra előállított pálinka után fizetendő mérsékelt egyedárusági eladási árkülönbözet összegét hektoliterfokonként 1.80 pengőben állapította meg a pénzügyminiszter.

Terménytőzsde. Búza: 78 kg-os 23.55. Rozs: 71 kg-os 19.55. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.50, sörárpa, elsőrendű 25.50, sörárpa 24.50, 68 kg-os ipari 23.00, takarmány, 65—66 kg-os 21.00, takarmány, középminőségű 20.00. Zab: 41 kg-os 21.80. Kukorica: Új 16.80.

A ferencvárosi sertésvásáron felhajtottak 230 darabot, amelyből 125 angol hússertés volt. A forgalom tartott irányzattal indult. A vásár elején a Ia uradalmi nehéz sertést 160, a Ia szedett sertést 152, a silány sertést 140—142, az angol hússertést 152 fillérrel jegyezték élősúlykilogrammonkint.

SPORT

DVSC-Rusj mérkőzéssel fejezi be a szezont Debrecen csapata

A DVSC vasárnap játsza utolsó bajnoki mérkőzését Ungváron a Rusj csapata ellen. A DVSC csütörtökön kiadós kétkapus edzést tartott, a játékosok kielégítően mozogtak, jó formában vannak és a debreceni közönség reménykedve nézhet a szezon utolsó bajnoki mérkőzése elé. A csapat az Ózd ellen győztes együttessel áll ki, mindössze két helyen lehetséges változás. Kapus poszton esetleg Vörösst véd, bár pillanatnyilag inkább az Ózd ellen bravurosan szereplő Keskeny játéka van előtérben. Bizonyos, hogy Kristóf lesz a jobbszélső és Dombováriá a balösszekötő. A mérkőzést Lantos játékvezető vezeti. A DVSC már szombaton elutazik Ungvárra.

Debrecenben a DVSC ifj. a Szolnoki MÁV ifj. csapatával játszik vasutas bajnokit. Ezenkívül a szezon utolsó amtőr-bajnoki mérkőzése a DEAC—DMTE kerül Debrecenben lejátszásra.

A DVSC kiváló birkozó gárdája megnyerte az országos bajnokságot. Gyönyörű eredmény, szép siker ez, mely méltán koronáza meg a kiváló DVSC birkozók egész évi teljesítményét.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer nő

PERFEKT gyors- és gépírónő, vagy gépíró, nagy irodai gyakorlattal felvétetik. Piac ucca 75. I. em. Ügyvédi iroda. 116 vv.

Kiszolgálónőnek ajánlkozom többévi gyakorlattal pék vagy fűszerüzletbe. Cím a kiadóban. 330

Gépírónőt, gyakorlottat, keresek délutáni órákra. Jelentkezés reggel ½9—9, délután 4—6-ig. 479

Bejáró ápolónő felvétetik. Szőllősi tőzsde, püspöki palota. 469

ALKALMAZÁST keres nő

Gyermek mellé elmenne árva leány szerény díjazásért, ahol családtagnak tekintik. Cím a kiadóban. 350

ALKALMAZÁST nyer férfi

Feles konyhakertészt keresek 25—30 üveggel. Cím a kiadóhivatalban. 1528

Ügyes fiút szabótanulónak felvesz Széchenyi, Sas u. 2. sz. 471

Gyakorlott autószerelőségéd azonnal felvétetik. Pusztai és Pásztor, Nyíl ucca 15. 386

Feles konyhakertészt, dinnyést keresek azonnali belépésre. Cím: Szigethy Pál, Fancsika 70. Diószegi útfélen. 1529

Jó családból való fiút, ki jól kerékpározik, kifutónak délelőttre felveszek. Korponai ucca 11. szám. 461

Fodrásztanulónak jó családból fiút felvesz — Bíró fodrász, Piac u. 58. 457

Fodrászsegéd, fiatal, alkalmazást nyer. Szent Anna u. 39. 456

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Megbízható mindenes bejárónő, aki főzni is tud, felvétetik. Cím a kiadóban. 476

Bejárónőt délelőtti elfoglaltságra azonnalra felveszek. Vörösmarty u. 19. 467

ALKALMAZÁST keres férfi

Erdélyi menekült fiatal, nős konyhakertész foglalkozásában vagy bárhol munkát keres. Böszörményi út 85. 447

AJÁNLAT

Hó- és sárcipőjavítás szakszerűen vulkanizálva Nagy Károlynál, Batthyány 10. 674 11. 24.

Legolcsóbban fest, tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Használt varrógépek nagy választékban, javítások jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger, Csapó ucca 101. 649 11. 23.

Villanykörtecsere 20 fillér, rádiók, gramofonck, dísztárgyak, villanylámp Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. 692 11. 24.

Aranyat, ezüstöt, briliánst legmagasabb árban bevált Pollák Endre ékszerész, Hatvan u. 2. 650 11. 25.

Szőrmebundát legújabb divat szerint készít Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy 2. szám. 1701 12. 9.

Zománcos tűzhelyek — szakszerű javítását, kiégett samottbetétes kályhák samottozását szakszerűen vállalom. Levencsik lakatos, Csapó u. 87. 1506 1. 5.

Hat pengőért délutáni ruhát, 20 pengőért kabátot készít Elit szalon, Piac ucca 59. 388 12. 4.

Ócska nyakkendőjét újjáalakítom, javítom, fordítom szakszerűen, fillérekért. Tímár ucca 13. 163 12. 17.

Okos mamák siessenek sokszáz kész vagy kezdett kézimunkákból fillérekért választani Szilágyinál. 1484. 12. 3.

Bécsben képesített zongorahangoló olcsón lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai 17. Telefon 30—89. 389 12. 20.

Zongorát megbízásból eladok, hangolás, javítás. Tanczer hangszerkészítő, Batthyány 1. 393 11. 30.

Fagymentes vízvezetéki kútakat, fürdő, angol WC berendezéseket szakszerűen készít Kolozsvári, Csapó 56. 43 12. 14.

Elegáns női kabátok, fordítások, újjáalakítások 12 pengőtől csak „Margónál", férfierőre berendezett divatszabóságában, Bethlen 29. 310 12. 17.

BÚTOR

Két darab használt régi íróasztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 588 vv.

Rekamiék, fotelleket — Szabó kárpitosnál, Szent Anna városi bérház elsőrangúan készít. Telefon: 19—81. 27 12. 31.

Szalongarnitúra, székek, konyhabútor, tükrök, különböző edények eladók. 11—1-ig, 4—6-ig József kir. herceg ucca 8. 450

KERESLET

Valódi perzsa, ucre vagy egyéb nemes szőrmét vennék. Ajánlatot telefonon: 24—68. 6

VEGYES

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletben — Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. szám alatt. 604 12. 23.

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fütő felülettel, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

ÉLELMISZER ITAL

Kitűnő gyógyborok érkeztek a „MEGA" borozóba. Áraink 1.40-től. — Kisüsti pálinkák kaphatók. Csapó 39. 127 11. 30.

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó családi villalakás. Simonyi út 36. 1246 vv.

BÚTOROZOTT SZOBA

KÉTÁGYAS, központi fűtéses bútorozott szobát keresek. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Jó bérlő" jeligére. 131 vv.

Szoba bútor nélkül, emeleti, különbejáratú, parkettás, erkélyes, — azonnal beköltözhető, kiadó. Hunyadi u. 17—19. sz. II. em. 381

Különbejáratú bútorozott szoba azonnalra is kiadó. Miklós u. 21. — Keresztépület. 475

Kiadó központi fűtéses uccai bútorozott szoba. Werbőczy 2. I. 4. 472

LAKÁST KERES

3 szobás villalakást keresek villamosmegálló közelében május elsejére. **Modern keresztépület külön kerttel vagy magános házépület szintén megfelel. Ajánlatok „Pontos fizető" jeligére kiadóba kéretnek.** 906 vv.

2 szobás, összkomfortos uccai lakást bármikor átvesz köztisztviselő. — Cím a kiadóban. 474

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyártmányú 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Fiat 1500 személyautó alkalmi áron eladó. Szoboszlay, Széchenyi 24. 344

INGÓSÁG VÉTEL

Veszek mindenféle bútort, irodaberendezést, varrógépet, páncélkaszszát. Hívásra jövök. Csapó u. 16. 1259 12. 3.

3 méter széles perzsaszőnyeg szövőszéket — megvételre vagy kölcsönzésre keresek. Horváth Ferencné, Hajnal ucca 2. sz. 460

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsik, eredeti régi ülőgarnitúrák és alig használt írógépek, prizmás látcsövek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek és Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv.

Íriszoba, börgarnitúra, Schöberl-ágy, rekamié, hármasszekrény, modern háló, ebédlő, nagy kályha eladó. Kossuth 49. Keresztépület 1601 1. 19.

Eladó üzleti pult, pénztárfülke, stelázsik és kantárfák. — Hegyaljai borüzlet, Piac ucca 55. 478

Eladó bontásból kikerült tégla, 1000 drb. 20 pengő és keményfaanyagok a régi városi téglagyár telepén. 459

Bőrgomblyukkötőgép eladó. Péterfia u. 17. Hátul. 466

GAZD. ESZKÖZÖK

Szekerek, kocsi, tengerimorzsoló, egyéb gazdasági felszerelések, vaskályha, ládák eladók. — Batthyány ucca 16. 477

GAZD. TERMÉNYEK

Kisebb járgányt keresek megvételre. Ajánlatokat és címet kérem „Járgány" jeligére a kiadóhivatalba leadni. 590

Megérkeztek Unghváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák — Magastörzsű köszméte nagy választékban. — Kaphatók: Garay u. 5. szám és Bethlen 14. sz. 75 12. 15.

400 kéve kukoricaszár Ondódon, Perec-dülőben eladó. — Érdeklődni Auguszta szanatórium, postahivatal. 427

100 darab málnatő 4 pengő. Sesztina ucca 4. 473

Pöszméte, magastörzsű, nagyszemű eladó. Piac ucca ... Biztosítási iroda. 465

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövedelmű bérház üzletekkel eladó. 1512 12. 5.

Huszár Gál ucca 65. ház 314 négyszögöl gyümölcsös, négy egy szoba, konyhás lakással — sürgősen eladó. Értekezni Szent Anna 47. 341

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Ferenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két holthelyiséggel, a város egyik legszebb helyen. Cím a kiadóban. 1+

Eladó Komlóssy út 43. sz 300 30 négyszögöles, háromszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos: címe a kiadóban. 8+

Ötszáz pengővel megvásárolható értékes, nagy ház Böszörményi úton, egyetemhez közel, bármilyen üzleti célra alkalmas — 4400 pengőt kérünk. Eladom előleg nélkül is, ha lakbérét leköthetí. Bővebbet Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. 468

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi ucca 85. sz. telek, úgy egy darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Villatelek a Nagyerdő alatti, a Hadházy uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyszögöles villatelek négyszögölenként 11 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsönös Segélyző Egylet bankpénztára. Kossuth ucca 8. szám alatt. 140+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett, tulajdonos címe megtudhat a kiadóban. 5+

Olcsó házhelyek Poroszlay úton és az Erdősoron. Érdeklődök forduljanak a Debreceni Műkögyárhoz, Fürdő ucca 2. szám. 21

ELADÓ FÖLD

Ondódon, Kádár-dülőben kilenc hold búzatermő eladó. — Deseő, Kígyó 39. 464

ELADÓ ÁLLAT

Angóra nyulak olcsó árban eladók. Rabkertészet, Szoboszlói úti vámnál. 760 vv.

Szerkesztéséért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: ifj. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY